

รายงานผลการดำเนินโครงการการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้
ชายแดน ปีงบประมาณ 2564
รายงานประจำเดือนสิงหาคม 2564

สำนักงานภาคใต้ ได้รับการจัดสรรกรอบงบประมาณสนับสนุนโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน โดยโครงการดังกล่าวมุ่งเน้นตามความสอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมในการเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยการสร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกันและมีคุณธรรม จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ โดยการสร้างเวทีกลางให้เป็นพื้นที่สาธารณะ ที่เปิดโอกาสให้มีการพูดคุย ปรัชญาหรือปัญหา ความต้องการ และประเด็นร่วมของคนในพื้นที่ตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น จังหวัด ภาคและระดับชาติ เป็นการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยใช้กลไก “สภาองค์กรชุมชน” ในการขับเคลื่อนเชื่อมโยงทุกภาคส่วนในพื้นที่ ดังนั้น “พื้นที่สาธารณะ” จึงเป็นเวทีกลางที่จะก่อให้เกิดการเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมที่ทุกคนในพื้นที่จะเกิดการรับรู้และเข้าใจถึงปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ ความต้องการ และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เกิดการคลี่คลายและลดความขัดแย้งภายในพื้นที่ ก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลพึ่งพาซึ่งกันและกัน อันเป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตของประชาธิปไตยชุมชนฐานราก และสร้างความสมานฉันท์ในพื้นที่ทุกระดับ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) สำนักงานภาคใต้ มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดและระดับประเทศ โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมอย่างบูรณาการและหลักการพัฒนาที่สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสู่สังคมสันติสุขในพื้นที่ โดยการดำเนินโครงการมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ 1) สนับสนุนการเปิดพื้นที่สาธารณะให้เป็นเวทีกลางในการจัดการปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นโดยสภาองค์กรชุมชนและภาคีพัฒนาทุกภาคส่วนในพื้นที่ และ 2) เพื่อเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและสร้างความสมานฉันท์ของคนในชุมชนและภาคีพัฒนาทุกภาคส่วนในการร่วมพัฒนาชุมชนท้องถิ่น อันเป็นประชาธิปไตยชุมชนจากฐานรากสู่การขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

ทั้งนี้ จากการออกแบบการขับเคลื่อนโครงการโดยกลไกคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ที่อนุกรรมการภาคใต้เสนอผู้อำนวยการสถาบันฯ ให้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานชุดดังกล่าวขึ้นเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานโดยคณะทำงานโครงการได้มีการขยายผลจากวัตถุประสงค์หลักของโครงการออกมาเพื่อดำเนินการในเชิงปฏิบัติการให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักและเป้าหมายดังนี้คือ

- 1) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล ตามมาตรา 19 21 27 ตาม พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน พ.ศ.2551 ให้เป็นเวทีกลางหรือพื้นที่สาธารณะ ที่สื่อสารความร่วมมือของพหุวัฒนธรรมในพื้นที่ทั้งระดับตำบล อำเภอ จังหวัดและพื้นที่ภูมินิเวศ
- 2) เพื่อจัดทำแผนแม่บทเสริมสร้างสันติสุขตำบลและพัฒนาพื้นที่ต้นแบบตำบลเสริมสร้างสันติสุขที่มีการประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนร่วมกันของสภาองค์กรชุมชนตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสภาสันติสุขตำบล

3) เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และจัดการความรู้ นำสู่การสร้างรูปแบบ (model) การเสริมสร้างตำบลสันติสุขโดยสภาองค์กรชุมชนตำบลภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมและพหุวัฒนธรรม พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ โดยใช้กลไกกลางและพื้นที่สาธารณะในการจัดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของพื้นที่ โดยมีพื้นที่เป้าหมายดังนี้

- 1) สภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวน 265 ตำบล มีแผนงานและข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) มีแผนแม่บทตำบลเสริมสร้างสันติสุข จำนวน 33 ตำบล ที่ผ่านกระบวนการปรึกษาหารือร่วมกัน ของสภาองค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่และสามารถเชื่อมประสานและขับเคลื่อนแผนแม่บทเสริมสร้างสันติสุขตำบลร่วมกันของสภาองค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสภาสันติสุขตำบล
- 3) มีชุดความรู้ จำนวน 1 ชุด ที่เป็นรูปแบบ (model) กระบวนการเสริมสร้างตำบลสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

พื้นที่เป้าหมาย มี 3 ระดับได้แก่ 1) ในพื้นที่ระดับตำบลต้นแบบ 33 ตำบลใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ คือ จังหวัดปัตตานี จำนวน 12 ตำบล /อำเภอ จังหวัดยะลา จำนวน 8 ตำบล/อำเภอ และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 13 ตำบล/อำเภอ 2) พื้นที่ตำบลขยายผลสภาองค์กรชุมชน จำนวน 106 ตำบล และ 3) พื้นที่สภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวน 265 ตำบล ทั้งหมด

● แผนงานกิจกรรมที่สำคัญ

- 1) เวทีกลางในการรับฟังความเห็น ปรึกษาหารือและวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระดับตำบล โดยคนในชุมชน แกนนำ ผู้แทนองค์กรชุมชน ท้องที่ ท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่
- 2) จัดทำแนวทางและประเด็นสาธารณะการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและเสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) พัฒนาพื้นที่ต้นแบบตำบลเสริมสร้างสันติสุข (1 อำเภอ 1 ตำบล)ที่มีการประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนร่วมกันของสภาองค์กรชุมชนตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสภาสันติสุขตำบล
- 4) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และจัดการความรู้ในรูปแบบ (model) การเสริมสร้างตำบลสันติสุข โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมและพหุวัฒนธรรม

แผนงาน	กิจกรรม	รายละเอียด/กระบวนการ	กลไก	ผลลัพธ์
1. เวทีการรับฟังความคิดเห็น ปรึกษาหารือและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระดับตำบล(ทำแผนตำบล) 106 ตำบล	1.1 เวทีพัฒนาแกนนำสภาองค์กรชุมชนตำบลเพื่อทำแผนพัฒนาตำบลท้องถิ่น จำนวน 232 ตำบล 1.2 หลักสูตรการพัฒนาการวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดทำแผนพัฒนาระดับตำบล 1.3 ปฏิบัติการแผนพัฒนาระดับตำบล	1.ออกแบบหลักสูตรการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน “แผนตำบล” ปูพรหมการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ในพื้นที่ 232 ตำบล เพื่อยกระดับให้เกิดเป้าหมายไม่น้อยกว่า 106 ตำบล 2.จัดเวที Kick off โครงการตำบลเป้าหมายกับแกนนำตำบลละ 5 คนร่วมกับภาคีและคณะทำงาน 3.ทำแผนปฏิบัติการรายตำบลและจังหวัดและเวทีบันทึกความร่วมมือกับพื้นที่ตำบล จังหวัด และมหาวิทยาลัย	กลไกภาค	เวทีการรับฟังความเห็น ปรึกษาหารือและวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระดับตำบล 106 ตำบล
2. เวทีจัดทำแนวทางและประเด็นสาธารณะ การแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และเสนอต่อองค์กรส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.1 หลักสูตรการวิเคราะห์แผนพัฒนาตำบลและการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย (ตำบล อำเภอ ภูมิภาค)	คณะทำงานโครงการพัฒนาหลักสูตรการวิเคราะห์แผนพัฒนาเชิงนโยบายที่มีมติการเชื่อมโยงกับท้องถิ่น ท้องที่และภาคีพัฒนาในแต่ละระดับ	-กลไกภาค - ก ล ไ ก ตำบล	ผู้แทนองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชนตำบล สภาสันติสุข หน่วยงานประชาชนในหมู่บ้าน/ตำบล จำนวน 33 ตำบล มีกระบวนการแนวคิดพหุวัฒนธรรมฐานมาลาญ
	2.2 จัดทำแผนบูรณาการท้องถิ่นสู่สันติสุข/กลไกพื้นที่ร่วมมือ (อำเภอ ตำบล)	1.เชื่อมโยงพื้นที่สภาองค์กรชุมชนเป้าหมายมาสร้าง ความเข้าใจโครงการและกระบวนการร่วม 2.ประสานเชื่อมโยงความร่วมมือกับภาคีพัฒนาท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานในระดับพื้นที่ภายใต้กลไกสภาสันติสุข เพื่อทำแผนบูรณาการร่วมกัน		
	2.3 สมัชชาอำเภอ (เวทีสาธารณะ อำเภอ/บูรณาการแผนอำเภอ)	1.จัดเวทีสมัชชาระดับอำเภอซึ่งเป็นเวทีกลาง เวทีสาธารณะเพื่อบูรณาข้อเสนอเชิงนโยบายระดับตำบล บูรณาการเป็นแผนระดับอำเภอ 2.ทำแผนปฏิบัติการและบูรณาการแผนงานระดับตำบล อำเภอ ภูมิภาค	กลไกกลุ่ม อำเภอ/ จังหวัด	

แผนงาน	กิจกรรม	รายละเอียด/กระบวนการ	กลไก	ผลลัพธ์
3.พัฒนาพื้นที่ต้นแบบตำบลเสริมสร้างสันติสุข (1อำเภอ1 ตำบล)	3.1 ทบทวนแกนนำผ่านกระบวนการ 165 คน/ 33 ตำบล	1.ประสานความร่วมมือกับผู้ว่าราชการจังหวัด และ นายอำเภอที่เกี่ยวข้อง 2.มีเวทีทบทวนกลุ่มเป้าหมายแกนนำที่ผ่านกระบวนการจาก 33 ตำบล 3.สร้างเวทีทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	กลไกภาค	ผู้แทนองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชน ตำบล สภาสันติสุขตำบล หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในหมู่บ้าน/ตำบล จำนวน 33 อำเภอ ในเวทีระดับอำเภอ เกิดการยกระดับเป็นแผนพัฒนาพัฒนาทุกมิติ อาทิ มิติสุขภาพ มิติวัฒนธรรม เชื่อมโยงกับแผนท้องถิ่น ท้องที่ (ปลัดนายก อบต. นายอำเภอ ผู้ว่าราชการมหาวิทยาลัย นักศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ)
	3.2 พัฒนาแกนนำสภาฯ 1 อำเภอ 1 ตำบล หลักสูตร 1) การทำแผนพัฒนาตำบลท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วม 2) การทำแผนบูรณาการท้องถิ่นสู่ตำบลสันติสุข 33 ตำบล และการเชื่อมต่อแผนพัฒนาของภาครัฐระดับตำบล อำเภอ และยุทธศาสตร์จังหวัด 3) วิทยาการกระบวนการการใช้เครื่องมือในการทำแผน (ผังตำบล (SWOT Social Mapping)	1.กำหนดรายละเอียดหลักสูตรแต่ละหลักสูตร อาทิ วิทยาการ เนื้อหา กระบวนการวิธีการ เป้าหมาย ผลลัพธ์ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม 2.จัดเวทีสร้างความเข้าใจคณะทำงานสภาองค์กรชุมชนตำบลเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายโครงการ 3.อบรมเทคนิคการใช้เครื่องมือทำแผนตำบล 4.ฝึกทดลองทำจริงจนได้แผนตำบล	กลไกภาค	

แผนงาน	กิจกรรม	รายละเอียด/กระบวนการ	กลไก	ผลลัพธ์
	3.3 ปฏิบัติการตามหลักสูตร	พื้นที่เป้าหมายดำเนินการตามหลักสูตรที่ได้มีการอบรม โดยกำหนดแผนงาน จังหวะก้าวตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	กลไก ตำบล	
	3.4 ประเมิน/ติดตามผล -มีเวทีติดตามประเมินผล และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการดำเนินงาน	มีการกำหนดบทบาทและคณะทำงานติดตามหนุนเสริมหรือประเมินผลลัพธ์เชิงปริมาณและคุณภาพ ตามตัวชี้วัดเป้าหมายที่กำหนด โดยกำหนดช่วงระยะเวลากรอบการติดตามผล การให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการปฏิบัติที่ผ่านและที่จะทำต่อในอนาคตได้ เพื่อมุ่งเน้นการหนุนเสริมศักยภาพพื้นที่	กลไกภาค	
4.เวทีสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการจัดการความรู้ในรูปแบบ(model)การเสริมสร้างตำบลต้นตึซุข	4.1 สนับสนุนแลกเปลี่ยนประสบการณ์/การจัดการความรู้ และเวทีสมัชชาการพัฒนาข้อเสนอการพัฒนาภาคประชาชนในพื้นที่ชายแดนใต้	1.มีเวทีที่สังเคราะห์ข้อมูล สร้างชุดความรู้ 1 ชุด (Model) ที่ได้มาจากการสังเคราะห์ในพื้นที่ตำบลเป้าหมายเพื่อตอบค่านิยมตำบลต้นตึซุข 2.รายงานผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและปิดโครงการ	กลไกภาค	ผู้แทน 1ตำบล1อำเภอ จำนวน 1 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 150 คน

1. กระบวนการเชิงพื้นที่ตำบล(สภาองค์กรชุมชนตำบล)

ความคาดหวังสภาองค์กรชุมชน ตำบล 265 ตำบล	เครื่องมือ	ผลจากโครงการ มิติกระบวนการ
1.ดำเนินการตาม ม.19 (การประชุม อย่างน้อยปีละ1ครั้ง และม.21 ดำเนินการตามภารกิจ (1- 12)โดยเฉพาะ (4)(5)(6)(7)(8)(9)	การดำเนินงานของสภา(เวที กลาง) ตาม ม.19 ม.21 ม.27 ระดับตำบล อำเภอ จังหวัดและ ภูมิภาค	เวทีกลางในการรับฟังความคิดเห็น ปรึกษาหารือและวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนใน พท. ทุกฝ่าย(คนในชุมชน แกนนำ ผู้แทน องค์กรชุมชน ท้องถิ่น ท้องที่ และ หน่วยงานในพื้นที่(จำนวน 106 ตำบล
2.การสร้างเวทีกลางตำบล(พื้นที่ สาธารณะ)สร้างความร่วมมือของพหุ วัฒนธรรมระดับตำบล อำเภอ จังหวัดและภูมิภาคร่วมกัน (สภาฯ อปท.สภาสันติสุข)	การทำแผนแม่บทเสริมสร้างสันติ สุขตำบลตาม ม.21 สู่การอยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคม พหุวัฒนธรรม	จัดทำแนวทางและประเด็นสาธารณะ การแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและเสนอต่อองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 33 อำเภอ
3. จัดทำแนวทางและประเด็น สาธารณะการแก้ไขปัญหาและพัฒนา ชุมชนท้องถิ่นและเสนอต่อองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง จำนวน 33 อำเภอ	พื้นที่ต้นแบบตำบลสร้างสันติสุข (1อำเภอ1ตำบล)มีส่วนร่วม3ฝ่าย (สภาฯ อปท. สภาสันติสุขตำบล)	พื้นที่ต้นแบบตำบลเสริมสร้างสันติสุข (1อำเภอ1ตำบล)มีส่วนร่วมและร่วม ขับเคลื่อนงานร่วมกัน 3ฝ่าย (สภาฯ อปท. สภาสันติสุขตำบล) จำนวน33 อำเภอ
4. เวทีสนับสนุนการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และการจัดการความรู้ ในรูปแบบ(model)การเสริมสร้าง ตำบลสันติสุข	-กระบวนการเรียนรู้จากการ ทำ งาน ข อ ง ร ู ป แ บ บ (model)ตำบลสันติสุข - การแต่งตั้งคณะทำงานของสภา ฯ ตาม ม.23 เพื่อปฏิบัติงานตาม ภารกิจ21 (1-12) ข้อ เพื่อเป็น คณะทำงานในพื้นที่ตำบลที่มี องค์ประกอบทุกภาคส่วน	ชุดความรู้รูปแบบ(model)การสร้าง ตำบลสันติสุข 3 จังหวัด

2. ผลผลิต (output) ที่ต้องการให้เกิด

จำนวนตำบลที่มีกลไกกลางและพื้นที่สาธารณะในการจัดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่
สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของพื้นที่ 33 ตำบลใน 3 จังหวัด

- 1) สภาองค์กรชุมชนตำบลมีข้อเสนอเชิงนโยบายและแผนการดำเนินงานตาม ตาม ม.19,21,27
ของ พ.ร.บ.สภาฯ 2551.ทั้งระดับตำบล อำเภอ จังหวัดและพื้นที่ภูมิภาค

- 2) สภาองค์กรชุมชนตำบล 265 ตำบล มีแผนแม่บทตำบลเสริมสร้างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ที่ผ่านกระบวนการปรึกษาหารือร่วมกันขององค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ ตาม ม.19,21,27 ของ พ.ร.บ.สภาฯ 2551
- 3) มีพื้นที่ต้นแบบนำร่องตำบลเสริมสร้างสันติสุข (1 อำเภอ 1 ตำบล) 33 ตำบล 33 อำเภอ ที่สามารถเชื่อมประสานและขับเคลื่อนแผนแม่บทเสริมสร้างสันติสุขตำบลร่วมกันของสภาองค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสภาสันติสุขตำบล
- 4) มี 1 ชุดความรู้รูปแบบ (model) การเสริมสร้างตำบลสันติสุขโดยสภาองค์กรชุมชนตำบล ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome) ที่ต้องการในการดำเนินโครงการ

- 1) พื้นที่ต้นแบบนำร่องตำบลเสริมสร้างสันติสุข (1 อำเภอ 1 ตำบล) จำนวน 33 ตำบลสามารถเชื่อมประสานและขับเคลื่อนแผนเสริมสร้างสันติสุขตำบลร่วมกันของสภาองค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสภาสันติสุขตำบล
- 2) คนในชุมชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสามารถคลี่คลายและลดความขัดแย้งภายในพื้นที่สู่การขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งสู่สังคมสันติสุขในพื้นที่
- 3) เกิดการจัดความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและหน่วยงานทุกภาคส่วนในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน อันเป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตของประชาธิปไตยชุมชนฐานรากและสร้างความสมานฉันท์ในพื้นที่

● ผลการดำเนินงานสำคัญของโครงการ (ประจำเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2564)

- 1) จัดทำคู่มือการบริหารโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน
สำนักงานภาคใต้ และขบวนองค์กรชุมชนภาคใต้ชายแดน (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ได้มีการประชุมผู้แทนขบวนองค์กรชุมชนภาคใต้ชายแดนขึ้น เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2563 เพื่อหารือกลไกคณะทำงานในขับเคลื่อนโครงการที่ผ่านมา เพื่อรับทราบ และเป็นแนวทางในการร่างคู่มือการบริหารโครงการ และทบทวนรายชื่อคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ เสนอต่อคณะอนุกรรมการภาคใต้ ในการประชุมครั้งที่ 6/2563 วันที่ 22 ธันวาคม 2563 และครั้งที่ 1/2564 วันที่ 12 มกราคม 2564 ตามที่คณะอนุกรรมการภาคใต้ ได้มีมติให้มีการประชุมทบทวนกลไกการทำงาน และสรุปบทเรียนการทำงานที่ผ่านมา โดยในวันที่ 14 มกราคม 2564 จึงได้มีการประชุมกลไกการทำงานโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำภาคใต้ชายแดน ปีงบประมาณ 2563 เพื่อ สรุปบทเรียน ข้อค้นพบจากการดำเนินโครงการปี 2563 ที่ผ่านมา ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน และสิ่งที่ต้องดำเนินการต่อ เพื่อต่อยอดงานพัฒนาภายใต้โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในปี 2564 และแนวทางจัดทำแผนงานและรายละเอียดงบประมาณ รวมถึงรับทราบแนวทางการบริหารโครงการตามคู่มือการบริหารโครงการ ตามที่ได้มีการเสนอคณะอนุกรรมการภาคใต้ และคณะทำงานพิจารณาโครงการภาคใต้ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพิจารณากลับกรองแผนงานและเห็นชอบแผนงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ นั้น

2) แต่งตั้งกลไกคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ได้มีคำสั่ง ที่ 15/2564 แต่งคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2563 โดยมีองค์ประกอบของคณะทำงานโดยมีผู้แทนอนุกรรมการภาคใต้ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา จำนวน 8 ท่าน ภาครัฐ ภาควิชาการ ท้องถิ่นท้องที่ ภาคประชาสังคม จำนวน 7 ท่าน และผู้แทนขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดละ 2 ท่าน รวม 7 ท่าน ผู้แทนจาก พอช. 3 ท่าน รวม 25 ท่าน โดยมีประธานร่วม คณะทำงานและเลขานุการร่วมระหว่าง ผู้แทนจาก พอช. และผู้แทนจากขบวนองค์กรชุมชน โดยมีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 โดยให้คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) กำหนดยุทธศาสตร์ ทิศทาง และแนวทางการขับเคลื่อนงานเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบล ในพื้นที่ชายแดนใต้
- (2) บูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีทุกภาคส่วนในระดับตำบล จังหวัด และกลุ่มจังหวัด เพื่อดำเนินการตามแผนงานและการบริหารโครงการ
- (3) สนับสนุนการเปิดพื้นที่สาธารณะให้เป็นเวทีกลางในการจัดการปัญหาและพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นโดยสภาองค์กรชุมชน และภาคีพัฒนาทุกภาคส่วน
- (4) ติดตามผลการดำเนินงาน สรุปบทเรียน และให้ข้อเสนอแนะต่อสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ในการส่งเสริมการพัฒนาผู้นำขบวนองค์กรชุมชน
- (5) จัดทำรายงานเสนอคณะอนุกรรมการภาคใต้ และคณะทำงานพิจารณาภาคใต้
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

1. ประชุมคณะทำงานโครงการฯ เพื่อรับทราบสรุปผลการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำขบวนองค์กรชุมชนภาคใต้ชายแดนปี 2563 เพื่อต่อยอด การขับเคลื่อนโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ปี 2564

วันที่ 8-9 กุมภาพันธ์ 2564 ที่โรงแรมเซาท์เทิร์นวิว อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ได้มีการประชุมเตรียมและประชุมคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ปี 2564 ครั้งที่ 1/2564 ซึ่งเป็นการประชุมครั้งแรก เพื่อรับทราบบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะทำงาน เพื่อรับทราบสรุปผลการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำขบวนองค์กรชุมชนภาคใต้ชายแดน ปีงบประมาณ 2563 ซึ่งเป็นการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผลจากเวทีสรุปบทเรียนเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2564 ที่ผ่านมา ให้เห็นรูปธรรมความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อนปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการขับเคลื่อนงานต่อในปี 2564 จากนั้นได้เห็นชอบคู่มือการบริหารโครงการ และรับทราบความเป็นมาของโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ปีงบประมาณ 2564 เพื่อร่วมกันออกแบบแนวทางการขับเคลื่อนงานตามอำนาจหน้าที่ในการดำเนินโครงการให้บรรลุเป้าหมาย รับทราบร่างแผนงานโครงการ กิจกรรม และแลกเปลี่ยนให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาแผนงานโครงการให้

สอดคล้องกับเป้าหมายโครงการที่กำหนด รวมถึงกำหนดกลไกในการขับเคลื่อนงาน และรายละเอียดกระบวนการ วิธีการดำเนินงานกิจกรรมในระดับต่าง ๆ เพื่อพัฒนาโครงการเสนอคณะทำงานพิจารณาโครงการภาคใต้ ในวันที่ 16-17 กุมภาพันธ์ 2564 รวมถึงมีมติให้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ของคณะทำงานโครงการ ร่วมกับแกนนำพื้นที่เป้าหมาย ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564

2. เวทีสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “jungพี่ jungน้อง jungเพื่อน สร้างงานพัฒนาที่คนในท้องถิ่นเป็นแกนหลัก” ภายใต้โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564 คณะทำงานเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ได้มีมติการประชุมครั้งที่ 1/2564 ให้มีการสัมมนาคณะทำงานโครงการ จำนวน 25 คน ร่วมกับผู้แทนขบวนการองค์กรชุมชนกลุ่มเป้าหมายจาก 33 ตำบล/อำเภอ ตำบลละ 2 คน และเจ้าหน้าที่ พอช. ที่ปฏิบัติงานประจำพื้นที่ชายแดนใต้ เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการดำเนินงานโครงการและออกแบบแนวทางการขับเคลื่อนงานในรายละเอียดแต่ละแผนงานร่วมกัน ที่โรงแรมเซาท์เทิร์นวิว อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดยมีจากการสัมมนาดังกล่าวได้ผลลัพธ์สำคัญจากเวทีสัมมนา และแนวทางการทำงานของคณะทำงานฯ จังหะก้าว ดังนี้

- (1) ควรมีการจัดทำคู่มือ เป็นเอกสาร ให้กับตำบลในการดำเนินงานตามกระบวนการ
- (2) ให้มีการแบ่งบทบาทคณะทำงานโครงการฯ เพื่อออกแบบหลักสูตรย่อยแต่ละหลักสูตร โดยภาควิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัยพัฒนาเครื่องมือ ออกแบบหลักสูตรให้กับตำบลเป็นเครื่องมือในการทำงานในการออกแบบเวที รวมถึงคณะทำงานมีบทบาทในการพูดคุยในระดับจังหวัด เชิงนโยบาย สร้างภาคีในระดับจังหวัดเชื่อมโยงไปยังอำเภอ ตำบล แต่ในระดับตำบลต้องมีกระบวนการเตรียมความพร้อมจากพื้นที่ เตรียมคน
- (3) เปิดเวทีระดับจังหวัด โดยเชิญภาคีพัฒนาทุกภาคส่วน ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล เข้ามามีส่วนร่วม และต้องมีการทำงานความเข้าใจกับภาคีพัฒนา ท้องถิ่นท้องถิ่นที่ทำงานร่วมกับชุมชน และทำงานกับตำบลต้นแบบ นำร่อง ขยายผลไปยังตำบลเรียนรู้

- (4) ชวนภาคีภาควิชาการ เชิงปฏิบัติงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนพื้นที่ชุมชน และเชื่อมโยงเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาเพื่อให้คนรุ่นใหม่ในชุมชนได้เรียนรู้และสนับสนุนงานพัฒนาในพื้นที่
- (5) เปิดพื้นที่การทำงานร่วมกันสภาสันติสุข เชื่อมโยงแผนการทำงานตามแผนโดยสภาสันติสุข ให้มีที่มาจากชุมชนที่แท้จริง โดยสภาองค์กรชุมชน ให้สามารถเพิ่มหรือบรรจวาระชุมชนในการประชุมสภาสันติสุข
- (6) วิเคราะห์ข้อมูล ระบบข้อมูลเพื่อเป็นฐานในการจัดทำแผน โดยสภาองค์กรชุมชนต้องมีแผน มีกระบวนการแก้ไขปัญหของตนเอง ยิ่งทำงานยิ่งมีบทบาท สภาองค์กรชุมชนยิ่งเข้มแข็ง
- (7) หน่วยงานราชการเข้ามามีส่วนและเกิดแผนงบประมาณที่ถูกต้องตามระเบียบราชการได้รับการจัดสรรงบประมาณและได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง พร้อมศึกษาจังหวะก้าวแผนของหน่วยงานที่ให้ตำบลทำแผน มีอะไรบ้าง และแผนงานตำบลมีการเชื่อมโยงกันอย่างไรบ้าง ให้ตำบลวิเคราะห์ว่าต้องการอะไร และจัดลำดับศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนตำบล
- (8) การสร้างบันทึกความร่วมมือระดับจังหวัดเพื่อเกิดการยอมรับ แต่ต้องมีเวทีคู่ขนานระดับตำบล ซึ่งเวทีทุกเวทีสามารถเป็นเวทีในการเชื่อมภาคี สร้างการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานได้
- (9) การวิเคราะห์ต้นทุนชุมชน ชุมชนต้องกำหนดความต้องการของตนเองได้ ทั้งนี้ในการทำงานเวทีตำบลนำร่อง ที่ลงลึกในรายละเอียด ชวนเพื่อน วิเคราะห์แผน ลำดับความสำคัญ จัดความสำคัญ ว่าสอดคล้องกับหน่วยงานใด
- (10) เจ้าหน้าที่ พอช. ออกแบบงบประมาณแผนงานให้กับตำบล พัฒนาโครงการระดับตำบล จังหวัด
- (11) กำหนดให้มีคณะทำงานในการสรุปผล ทำข้อมูล บันทึกรายละเอียด จัดการความรู้
- (12) กำหนดจังหวะก้าวระยะต่อไป คือเข้าพบอธิการบดีมหาวิทยาลัยเพื่อเชื่อมโยงความร่วมมือ และเดินสายหาผู้ว่าราชการจังหวัด มีเวทีกับทางมหาวิทยาลัย ผู้ว่าราชการจังหวัด
- (13) มหาวิทยาลัยช่วยในการทำเครื่องมือชุมชน แต่ในการทำแผน ชาวบ้านอาจยังทำไม่ได้ ทักชะชาวบ้านชอบทำ ดังนั้นต้องหาคนช่วยคิด

3. เวทีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา จำนวน 3 เวที ดังนี้

6.1 มหาวิทยาลัยฟาฏอนี จังหวัดปัตตานี

วันที่ 18 มีนาคม 2564 นายธนภณ เมืองเฉลิม ผู้อำนวยการ พอช.ภาคใต้ และผู้แทนคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ได้เดินทางเข้าพบ รศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา อธิการบดีมหาวิทยาลัยฟาฏอนี จ.ปัตตานี เพื่อหารือแนวทางบูรณาการความร่วมมือด้านวิชาการ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน และสนับสนุนงานพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่ โดยต่อยอดความร่วมมือ ที่ทางมหาวิทยาลัยฟาฏอนีได้ขับเคลื่อนร่วมกับ พอช. มาอย่างต่อเนื่อง อาทิ การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย และการส่งเสริมการจัด “ซาคาท” การออมในวิถีมุสลิมให้กับชุมชน อีกทั้งมี คณะอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถที่ร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานในพื้นที่มาโดยตลอด และจากการหารือร่วมกันในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำคัญในการจัดทำความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องตามความต้องการของชุมชน และเพื่อขับเคลื่อนงานภายใต้โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน เพื่อมุ่งสร้างชุมชนสันติสุขในมิติวัฒนธรรมของพี่น้องภาคใต้ชายแดน และได้กำหนดหารือจัดทำแผนเชิงปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการในวันที่ 23 มีนาคม 2564 จากนั้นนำข้อหารือดังกล่าวมา ออกแบบความร่วมมือที่สอดคล้องกับการดำเนินแผนงานโครงการต่อไป

6.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จังหวัดยะลา

วันที่ 18 มีนาคม 2564 นายธนภณ เมืองเฉลิม ผู้อำนวยการ พอช.ภาคใต้ นายธรรณิทร์ แวดอเลาะ ที่ปรึกษาคณะทำงานโครงการ และ นายกอแข็ง ดอโรแมง ประธานคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ได้เดินทางเข้าพบ ผศ.ดร.บุญสิทธิ์ ไชยชนะ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อหารือแนวทางบูรณาการความร่วมมือด้านวิชาการในการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบล ในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน และการสนับสนุนงานพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของขบวนการองค์กรชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เป็นสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ที่มีศักยภาพ และมีความพร้อมในหลายด้าน อาทิ มีคณะอาจารย์ที่มีความรู้ความชำนาญด้านวิชาการ มีรูปธรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชน มีหลักสูตรและเครื่องมือการพัฒนาทักษะความรู้เชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาชุมชนให้กับนักศึกษา ในการสร้าง “วิศวกรทางสังคม” คือ การให้นักศึกษาได้เรียนรู้เชิงปฏิบัติการทุกมิติ และลงพื้นที่ปฏิบัติการจริงในชุมชนกับพี่น้องประชาชน รวมถึงมุ่งเน้นเรื่องการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมงานพัฒนาใหม่ๆในชุมชน และจากการหารือ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พร้อมทั้งจะ

เป็นส่วนหนึ่งในการร่วมสนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับขบวนการชุมชนตามศักยภาพที่มีอย่างเต็มที่ ซึ่งจะมีการออกแบบแผนงานและจัดทำบันทึกความร่วมมือการทำงานร่วมกันต่อไปในอนาคต

6.3 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี

วันที่ 24 มีนาคม 2564 นายธณภณ เมืองเฉลิม ผู้อำนวยการภาคใต้ นายธรณินทร์ แวดอเลาะ ผู้แทนขบวนการชุมชนจังหวัดยะลา นายมะเยะ แดเมาะ ผู้แทนขบวนการชุมชนจังหวัดปัตตานี และอาจารย์อุสมานหวังสนิ นักวิจัยสถาบันสันติศึกษา มอ.หาดใหญ่ ในนามคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ได้เข้าพบ รศ.อัมจิต เลิศพงษ์สมบัติ รองอธิการบดีวิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อหารือแนวทางการบูรณาการความร่วมมือ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชนในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ถือเป็นสถาบันการศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ชายแดนที่มีศักยภาพและมีความพร้อมในการสนับสนุนงานพัฒนาชุมชนในหลายด้าน อาทิ ด้านการบริการวิชาการ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัย การพัฒนาเครื่องมือการจัดระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน โดยมีคณะอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ และทำงานพัฒนาร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง จากการหารือในครั้งนี้ ถือเป็นความร่วมมือที่สำคัญที่ขบวนการชุมชนในจังหวัดชายแดนใต้ และ พอช. จะได้เชื่อมโยงฐานงานสำคัญที่ทาง มอ.ปัตตานี ได้ดำเนินการอยู่ เข้าด้วยกัน กับฐานงานพัฒนาที่ขบวนการชุมชน และ พอช. กำลังดำเนินการอยู่ เพื่อบูรณาการความร่วมมือร่วมกัน จาก 4 ประเด็นงานสำคัญ ได้แก่ 1) การส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนจากงานพัฒนาจากมหาวิทยาลัยสู่ตำบล ซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนงานพื้นที่ในการร่วมพัฒนาชุมชนในทุกมิติ ภายใต้ “โครงการ 1 มหาวิทยาลัย 1 ตำบล” 2) การสนับสนุนงานวิจัยต่อเนื่องเพื่อการแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนผ่านงานพัฒนาในด้านต่าง ๆ ภายใต้ “โครงการแก้จน ” ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี 3) การสนับสนุนเครื่องมือการจัดระบบข้อมูลเพื่อการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัย 4) การสนับสนุนการขับเคลื่อนงานธุรกิจชุมชน เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านการจัดการทุน ฯลฯ ในระยะต่อไป ทาง พอช. และ มอ.ปัตตานี จะได้มีการออกแบบการทำงานที่สอดคล้องตามความต้องการของชุมชน และจัดทำความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชนในพื้นที่ภาคใต้ชายแดนต่อไป

ทั้งนี้ พอช. และคณะทำงานเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน มีแผนงานที่จะร่วมกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนงานร่วมกันกับสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนความเข้มแข็งชุมชนในมิติต่างๆ ที่หลากหลาย ตามศักยภาพความพร้อม ที่สอดคล้องตามความต้องการของชุมชน โดยการจัดทำบันทึกความร่วมมือ ร่วมกับสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี จ.ปัตตานี , มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จ.ยะลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา และวิทยาเขตปัตตานี , มหาวิทยาลัยนราธิวาส ราชนครินทร์ จ.นราธิวาส ในการจัดทำบันทึกความร่วมมือในการส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดนต่อไป

● ผลการดำเนินงานสำคัญของโครงการ (ประจำเดือน เมษายน 2564)

1. ประชุมคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ครั้งที่ 2/2564 วันที่ 30 เมษายน 2564 โดยมีรายละเอียดสาระการประชุมดังต่อไปนี้

ในการประชุมคณะทำงานโครงการ เป็นการประชุมผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือประชุมออนไลน์ สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถจัดประชุมตามปกติได้ จึงจำเป็นต้องสื่อสารผ่านทางออนไลน์ โดยในการประชุมเน้นการออกแบบการดำเนินแผนงานโครงการเชิงปฏิบัติการที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และขอบเขตระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยการประชุมมีคณะทำงานโครงการผู้เข้าร่วมจำนวนทั้งสิ้น 22 คน จากทั้งหมด 25 คน และมีเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเข้าประชุมประชุมเพิ่มเติม จำนวน 7 คน โดยมีสาระการประชุมพอสังเขปดังนี้

1) ประธานคณะทำงานโครงการฯ แจ้งเพื่อทราบและร่วมหารือการดำเนินโครงการสนับสนุนภาคประชาสังคมร่วมสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก ประจำปีงบประมาณ 2564 ที่ ทาง ศอ.บต. ร่วมกับ พอช. และสภาองค์กรชุมชนตำบล เพื่อสนับสนุนพื้นที่ดำเนินโครงการสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็กๆ ในปี 2564 จำนวน 20 พื้นที่ โดยจากการประชุมครั้งนี้ คณะทำงานมีความเห็นว่า ถือเป็นโอกาสที่ชุมชนจะได้พัฒนาศักยภาพตนเอง และเข้าถึงแหล่งงบประมาณจากภาครัฐในการบูรณาการความร่วมมือเพื่อสร้างความเข้มแข็งชุมชน แต่ให้เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกๆ ระดับ และมีเป้าหมายการพัฒนาที่มาจากความต้องการของชุมชน และจากเป้าหมายของโครงการนี้ จะเป็นโอกาสที่สภาองค์กรชุมชนจะได้ยกระดับงานพัฒนาของตนเอง โดย พอช. และ ศอ.บต.เป็นหน่วยงานสนับสนุน ทั้งนี้ที่ประชุมมี

มติให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับขบวนการองค์กรชุมชน ในการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่มีความพร้อม และหารือร่วมกันทุกฝ่ายอย่างมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกันที่ชัดเจนก่อนดำเนินโครงการ

2) แลกเปลี่ยนสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด 19 ในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน โดยจากสถานการณ์ในพื้นที่ทั้งสามจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางภาครัฐได้มีมาตรการในการป้องกันอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการลักลอบเดินทางตามเส้นทางธรรมชาติเขตติดต่อชายแดนมาเลเซีย ปัจจุบันการขับเคลื่อนงานของพี่น้องขบวนการองค์กรชุมชนมีการชะลอตัว เนื่องจากข้อจำกัดในการรวมตัว ลด งดการประชุม และการเดินทางออกนอกบ้าน แต่จะใช้ติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ ทั้งนี้การขับเคลื่อนงานในชุมชน บางชุมชนยังสามารถดำเนินการได้ มีการประสานภาคีความร่วมมือเพื่อสนับสนุนงานได้บ้าง ในพื้นที่ชายแดนใต้มีความกังวลในช่วงเวลา 10 วันสุดท้ายก่อนวันรายอาฯ ซึ่งปกติพี่น้องจะจับจ่ายใช้สอยซื้อของเตรียมงานและเดินทางเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง คนที่อยู่ต่างบ้านก็จะเดินทางกลับบ้าน ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าวมีความเสี่ยงสูง ต้องป้องกันและมีมาตรการที่เคร่งครัด ให้ทุกคนดูแลป้องกัน รับผิดชอบตนเอง ต่อคนรอบข้างและสังคม รวมถึงชุมชนบางชุมชนยังไม่ตระหนัก และไม่เคร่งครัดในการป้องกันตนเอง ยังไม่สวมหน้ากาก หรือเดินทางติดต่อกันปกติ ซึ่งในฐานะที่เราเป็นแกนนำชาวบ้าน จะต้องให้ความรู้ กระตุ้นเตือนให้พี่น้องในชุมชนเล็กๆ เห็นความสำคัญ โดยเฉพาะในพื้นที่รอยต่อชายแดน ซึ่งอาจมีคนเดินทางลักลอบเข้ามา ชุมชนต้องเป็นหูเป็นตาช่วยแจ้งเจ้าหน้าที่ให้มีการกักตัวเพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อไวรัส โควิด 19 แพร่ระบาด ในการประสานงานหน่วยงานภาครัฐ รวมถึง พอช. เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องมีการทำงานที่บ้าน ไม่สามารถลงพื้นที่สนับสนุนงานในชุมชนได้อย่างเต็มที่ แต่ก็ยังคงสามารถประสานการทำงานได้ ทั้งนี้จึงเป็นช่วงเวลาของการปรับวิธีการทำงานพัฒนาให้สอดคล้องเหมาะสมออกไปร่วมกันกับพี่น้องชุมชน

3) สรุปความก้าวหน้าการขับเคลื่อนงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – ปัจจุบัน ซึ่งได้นำผลการดำเนินงานตามรายงานสถานการณ์ดำเนินโครงการประจำเดือนมีนาคม 2564 นำเสนอต่อคณะทำงานโครงการ เพื่อรับทราบผลและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

4) หารือจังหวัดหาวิธีการบริหารแผนงานและการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการ ระดับภาค และระดับพื้นที่ โดยมีการปรับจังหวัดหาการดำเนินโครงการและงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 และกรอบระยะเวลาดำเนินการที่คงเหลือไม่มาก รวมถึงการสนับสนุนงบประมาณให้แก่กลไกการทำงานระดับตำบลที่ควรแบ่งเป็นสองระยะ ทั้งนี้คณะทำงานโครงการมีมติให้ปรับแผนการเบิกจ่ายจาก 3 งวด เป็น 2 งวด และให้มีการรายงานผล ชี้แจงเหตุผลการปรับแผนงานการเบิกจ่ายและข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องต่อผู้อำนวยการสถาบัน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

5) ออกแบบเชิงปฏิบัติการ ในการขับเคลื่อนแผนงานให้บรรลุเป้าหมายโครงการ ทั้ง 4 แผนงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด 19 โดยในการออกแบบเชิงปฏิบัติการคณะทำงานได้กำหนดแนวทางดังนี้

5.1) ให้ดำเนินกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ก่อนโดยไม่กระทบกับมาตรการป้องกันโควิด 19 ยกเว้นเวทีประชุมที่ต้องร่วมคนจำนวนมาก โดยให้เลือกดำเนินกิจกรรมในการเติมเต็มความรู้ และพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้พื้นที่

สามารถดำเนินแผนงานโครงการได้เลย รวมถึงออกแบบการให้ความรู้ทักษะ เทคนิคการใช้เครื่องมือสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การประชุมออนไลน์ และในการประชุมออนไลน์มีข้อจำกัดต้องมีการประมวลผลความพึงพอใจ และผลลัพธ์ที่ได้รับมาน้อยแค่ไหน

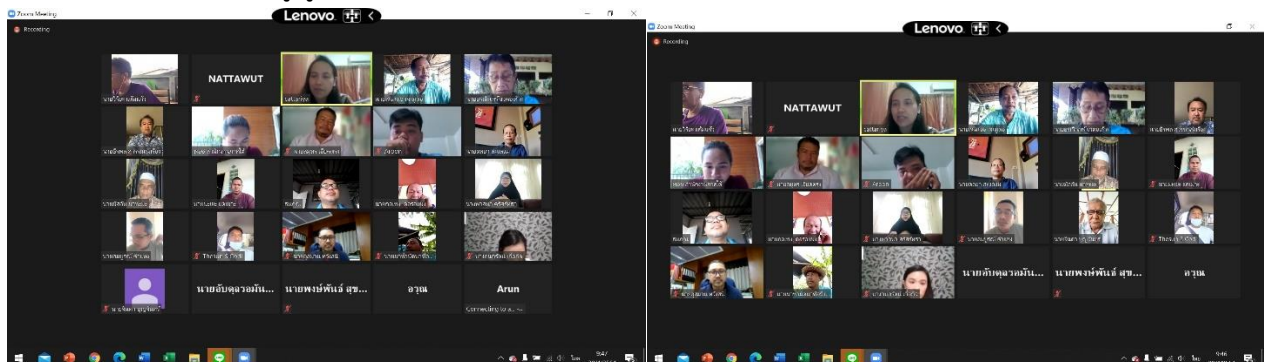
5.2) มอบหมายให้คณะทำงานด้านวิชาการ เพื่อการจัดการความรู้ และการรายงานผลของโครงการ ออกแบบแนวทางวิธีการขับเคลื่อนกิจกรรม หลักสูตรและเครื่องมือในการดำเนินงานในแต่แผนกิจกรรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และเสนอต่อคณะทำงานโครงการในการประชุมวันที่ 27 เมษายน 2564 และกลไกที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานต่อไป

6) มอบหมายผู้แทนคณะทำงานโครงการ (คณะทำงานย่อย) จำนวน 3 ชุด เพื่อทำหน้าที่ในการสนับสนุนภารกิจงาน และออกแบบการทำงานที่เกี่ยวข้อง มารายงานต่อคณะทำงานโครงการ และดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนแผนงานต่อไป

6.1) คณะทำงานติดตามผลการดำเนินงาน และตรวจสอบการระบบเงินของโครงการ มีหน้าที่ในการกำกับติดตามผล และแผนงานการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่โครงการกำหนด และรายงานต่อคณะทำงานโครงการอย่างต่อเนื่อง และกำกับติดตามการใช้งบประมาณตามแผนงาน ตรวจสอบสรุปการเงิน ตรวจสอบเอกสารทางการเงินให้ถูกต้อง และรายงานผลต่อคณะทำงานอย่างต่อเนื่อง

6.2) คณะทำงานด้านการเงินและบัญชี ของโครงการ (การเงิน 1 คน /บัญชี 1 คน /ตรวจสอบ 1 คน) โดยหน้าที่ในการจ่ายเงิน บันทึก/สรุป รายรับ-รายจ่าย , จัดทำ/จัดเก็บเอกสารทางการเงินโครงการอย่างถูกต้องโปร่งใส และเสนอคณะทำงานติดตามตรวจสอบ และรายงานต่อคณะทำงานโครงการ และกำกับการบริหารงบประมาณ และให้เป็นไปตามแผนงานโครงการที่กำหนด และเสนอต่อคณะทำงาน

6.3) คณะทำงานสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อการจัดการความรู้ และการรายงานผลของโครงการ โดยมีหน้าที่ออกแบบหลักสูตร เครื่องมือ ในการดำเนินงานตามแผนงาน และออกแบบจัดทำชุดองค์ความรู้ ธุรกรรมความสำเร็จ เพื่อจัดทำรายงานผล ประชาสัมพันธ์เผยแพร่

2. ประชุมแกนนำขบวนจังหวัดแต่ละจังหวัด (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) เพื่อทำความเข้าใจการดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ปีงบประมาณ 2564 ในการคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการตามแผนงานโครงการ

โดยคณะกรรมการโครงการฯ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการชุมชนประจำจังหวัด แกนนำขบวนองค์กรชุมชนจังหวัด ได้มีการกำหนดให้มีการประชุมขบวนจังหวัด ทั้งสามจังหวัด เพื่อทำความเข้าใจการดำเนินโครงการและคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินโครงการ จากพื้นที่ทั้งหมด 265 ตำบล ให้ได้พื้นที่ตำบลเป้าหมาย 106 ตำบล กระจายอยู่ใน 33 อำเภอ และได้คัดเลือกพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาความเข้มแข็ง 33 ตำบล ใน 33 อำเภอ (1 ตำบล ต่ออำเภอ) โดยมีรายละเอียดการประชุมหรือในการคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการตามแผนงาน ดังนี้

จังหวัดนราธิวาส วันที่ 2 เมษายน 2564 ประชุมคณะกรรมการขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดนราธิวาส ร่วมกับผู้ประสานงานระดับอำเภอ ได้มีการประเมินศักยภาพพื้นที่ และคัดเลือกตำบล จำนวน 36 ตำบล เพื่อเป็นพื้นที่ขยายในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาผู้นำ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการประเมิน 3 ระดับ คือ 1) เป็นพื้นที่สภาองค์กรชุมชนที่มีการขับเคลื่อนกิจกรรมและมีการประชุมอย่างต่อเนื่อง 2. เป็นตำบลที่อยู่ในสภาองค์กรชุมชนที่ประเมินอยู่ระดับเกรด A หรือ B 3. มีการทบทวนสภาองค์กรชุมชน และทบทวนกลุ่มองค์กร

จ.ปัตตานี วันที่ 22 เมษายน 2564 ขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดปัตตานี ประชุมแกนนำขบวนองค์กรชุมชน ที่มีตัวแทนจากอำเภอต่างๆทุกอำเภอ มีการทำความเข้าใจโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายภาคใต้ชายแดน และประเมินพื้นที่ตำบล เพื่อคัดเลือกพื้นที่ โดยมีการวางเป้าหมายกระจายงานในพื้นที่ครอบคลุมทุกอำเภอในจังหวัดตามสัดส่วนของพื้นที่ตำบลในอำเภอนั้นๆ และประเมินจากคุณภาพของสภาองค์กรชุมชนที่มีการประเมินไว้ในปี 2563 ซึ่งที่ผ่านมา จำนวน 46 ตำบล อ.เมือง 4 ตำบล อ.กะพ้อ 1 ตำบล อ.โคกโพธิ์ 6 ตำบล ทุ่งยางแดง 2 ตำบล ปะนาเระ 4 ตำบล มายอ 5 ตำบล แม่ลาน 1 ตำบล ไม้แก่น 1 ตำบล ยะรัง 5 ตำบล ยะหริ่ง 8 ตำบล สายบุรี 4 ตำบล หนองจิก 5 ตำบล โดยคิดสัดส่วนร้อยละ 40 ของตำบลในอำเภอ รวม 46 ตำบล

จังหวัดยะลา วันที่ 22 เมษายน 2564 ได้ประชุมคณะกรรมการขบวนการองค์กรชุมชนจังหวัดยะลา และได้ประเมินศักยภาพพื้นที่ จำนวน 25 ตำบล เพื่อเป็นพื้นที่ขยายในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาผู้นำ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการประเมิน 3 ระดับ ได้แก่ 1. เป็นพื้นที่ที่สภาองค์กรชุมชนตำบลที่มีการขับเคลื่อนกิจกรรมและมีการประชุมอย่างต่อเนื่อง 2. เป็นตำบลที่ประเมินผลการดำเนินงานสภาองค์กรชุมชนตำบลอยู่ในระดับเกรด A หรือ B 3. มีการทบทวนคุณภาพสภาองค์กรชุมชนตำบลประจำปี และมีการทบทวนกลุ่มองค์กร

3. การเชื่อมโยงการขับเคลื่อนงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ กับเสริมสร้างธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริตในภาครัฐ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)

โดยโครงการดังกล่าวเป็นการเชื่อมโยงการพัฒนาศักยภาพแกนนำสภาองค์กรชุมชนโดยการสนับสนุนให้แกนนำสภาองค์กรชุมชนทั้ง 265 ตำบล เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริตในภาครัฐ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ซึ่งเป็นความร่วมมือร่วมกันระหว่างสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กับ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ(ป.ป.ท.) โดยมุ่งเน้นให้ความรู้

ด้านกฎหมาย และสร้างจิตสำนึกในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริตในภาครัฐทุกรูปแบบ ให้กับแกนนำ ขบวนการองค์กรชุมชนระดับจังหวัด และแกนนำสภาองค์กรชุมชนตำบล ทุกตำบล โดยมีแกนนำสภาองค์กรชุมชนตำบล ตำบลละ 3 คน ในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด เข้าร่วมกิจกรรมอบรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายภาคประชาสังคม ซึ่งได้มีการจัดไปแล้ว 2 เวที คือ จังหวัดนราธิวาส รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม 2564 และ 1 เมษายน 2564 ณ โรงแรมอิมพีเรียล อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส และเวที จังหวัดยะลา รุ่นที่ 3 และรุ่นที่ 4 ในระหว่างวันที่ 8 เมษายน 2564 และ วันที่ 9 เมษายน 2564 ที่ ณ โรงแรมปาร์ควิว อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สำหรับ เวทีจังหวัดปัตตานี และสงขลาจำเป็นต้องเลื่อนไปก่อนเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19

● ผลการดำเนินงานสำคัญของโครงการ (ประจำเดือน พฤษภาคม 2564)

1. คณะทำงานการเงินและบัญชี ของโครงการ

เมื่อ วันที่ 20 พฤษภาคม 2564 ผ่านระบบประชุมออนไลน์ เพื่อออกแบบระบบการเงินและบัญชี ของโครงการ โดยกำหนดกระบวนการบริหารงบประมาณตามแผนงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชน ตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ซึ่งเป็นคณะทำงานชุดย่อยที่คณะทำงานโครงการฯ มีมติมอบหมายคณะทำงานจำนวน 4 ท่าน โดยมีบทบาทหน้าที่ ในการจ่ายเงิน บันทึก/สรุป รายรับ-รายจ่าย , จัดทำ/จัดเก็บเอกสารทางการเงินโครงการ อย่างถูกต้องโปร่งใส และเสนอคณะทำงานติดตามตรวจสอบ และรายงานต่อคณะทำงานโครงการ และกำกับการบริหารงบประมาณ ที่นี้คณะทำงานชุดดังกล่าวได้มีการประชุมเพื่อออกแบบระบบการบริหารด้านการเงินและบัญชี โดยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้สอดคล้องกับสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 โดยเน้นความถูกต้อง โปร่งใส โดยมีการลงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง อาทิ การแบ่งบทบาทหน้าที่ ระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ การเบิกถอนเงิน การเก็บเงินสดในมือ การจ่ายค่าตอบแทนคณะทำงานฯ การจ่ายค่าเดินทาง กรณีใช้งบประมาณโครงการ การจัดเก็บเอกสารการเงิน การรายงานด้านการเงิน การจัดทำบันทึกความร่วมมือ ฯลฯ เพื่อให้เป็นไปตามคู่มือการบริหารโครงการ และเสนอต่อคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ในการประชุมครั้งที่ 3/2564 ในวันที่ 3 มิถุนายน 2564 เพื่อเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อไป

2. ประชุมคณะทำงานสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อการจัดการความรู้และการรายงานผลของโครงการ

เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2564 ที่ โรงแรมปาร์ควิว อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นคณะทำงานชุดย่อยที่คณะทำงานโครงการฯ มีมติการประชุมครั้งที่ 2/2564 มอบหมายให้ออกแบบหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพแกนนำสภาองค์กรชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนท้องถิ่น การออกแบบหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการทำแผนตำบลตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ปีงบประมาณ 2564 โดยใช้รูปแบบบันได 3 ชั้น 1) การพัฒนาคน/แกนนำตำบล โดยใช้ฐานต่อยอดจากการดำเนินโครงการในปี 2563 ที่ผ่านการอบรมการจัดทำแผนพัฒนาตำบล อบรมวิทยากรกระบวนการตำบล โดยใช้หลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการสร้างชุมชนเข้มแข็งด้วยแผนตำบล 2) ยกกระดับเข้าชั้นการทำงานแผน 33 อำเภอ ซึ่งเป็นแผนงานสำคัญของปี 2564 หลักสูตรการจัดทำแผนบูรณาการ “ประยุกต์ใหม่ “ 33 ตำบล โดยใช้กระบวนการทำแผนหมู่บ้าน/ตำบล จากนั้นเช็คข้อมูลต้นทุนในชุมชน วิเคราะห์แผน กิจกรรม ปัญหา โอกาส เพื่อปรับช่องทางการขับเคลื่อนกิจกรรม ให้เกิดการบูรณาการแผนร่วมกันระหว่างสภาองค์กรชุมชน กับสภาสันติสุขเพื่อสร้างกลไกร่วม 3) ยกกระดับจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย 106 ตำบล โดยใช้หลักสูตรการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่ร่วมกระบวนการจากบันไดขั้น 2 ระดับแผนตำบล จากผู้แทนตำบลละ 5 คน

พร้อมทั้ง กำหนดรายละเอียดของแผนงานหลักสูตรตามแผนงานกิจกรรม ที่ 3.2 อย่างละเอียด ดังนี้ 1) เนื้อหา แนวคิด 2) เนื้อหาเชิงวิชาการ ที่มีการกำหนดจังหวะก้าว Time Line ขั้นตอน การเขียนแผนงานโครงการ กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ เทคนิคการประสานแผนการส่งแผนต่อท้องถิ่น 3) การติดตามกลไกถอดบทเรียนกระบวนการ 4) ผลการดำเนินงาน ที่มีผลลัพธ์สองระดับ คือ 106 ตำบล ให้มีแผนพัฒนาตำบลบูรณาการกับภาคี 33 ตำบล การเชื่อมประสานแผน เวทีปรึกษาหารือ การขับเคลื่อนสู่แผนสภาสันติสุข 5) เครื่องมือ การบูรณาการ กลไก แผนตำบล โดย 33

ตำบล ใช้เครื่องมือกลไกสภาสันติสุขตำบลเป็นเครื่องมือการเสียบปลั๊กโครงการของตำบลกับหน่วยงาน โดย 106 ตำบล ใช้เครื่องมือในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ใช้กลไก พอช.เป็นเครื่องมือตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ในการขับเคลื่อนโครงการตำบล

3. เวทีประชุมความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชน 33 ตำบล ร่วมกับสภาสันติสุข

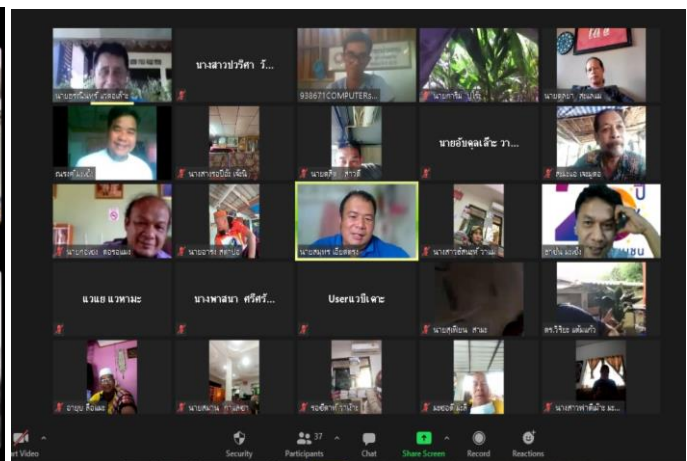
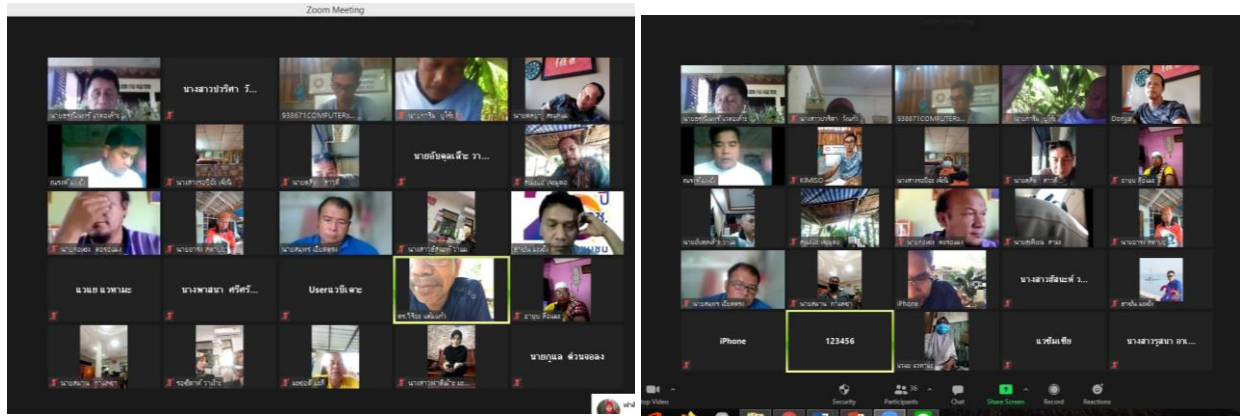
เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2564 ได้มีเวทีประชุมหารือร่วมกับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ภาค 4 ณ ค่ายสิรินธร จังหวัดปัตตานี เพื่อหารือแนวทางความร่วมมือการขับเคลื่อนสภาองค์กรชุมชนร่วมกับสภาสันติสุขและมีแนวทางที่จะประสานความร่วมมือการขับเคลื่อนโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ จำนวน 33 ตำบล 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และผลจากการประชุมได้หารือแนวทางประสานความร่วมมือไปยังนายอำเภอทั้ง 33 อำเภอเพื่อขอความร่วมมือประสานไปยังสภาสันติสุขตำบล เพื่อให้ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลหรือผู้แทนสภาองค์กรชุมชน ทั้ง 33 ตำบล เข้าไปมีส่วนร่วมในเวทีประชุมประจำเดือนของสภาสันติสุขตำบล และทำงานร่วมกับกลไกสภาสันติสุขตำบล เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน รวมถึงเป็นการต่อยอดการพัฒนาศักยภาพแกนนำสภาองค์กรชุมชนตำบลให้มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4. การประสานความร่วมมือกับ ศอ.บต. ในการขับเคลื่อนโครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก

ตามที่ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ร่วมกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) ได้ประสานความร่วมมือในการเชื่อมโยงการทำงานโดยใช้กลไกสภาองค์กรชุมชน ขับเคลื่อนพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก ตั้งแต่ปี 2563 จำนวน 40 พื้นที่ และขยายผลเพิ่มอีก 20 พื้นที่ ในปีงบประมาณ 2564 เพื่อดำเนินการสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก ประจำปีงบประมาณ 2564 โดย พอช. ได้นำเรื่องการดำเนินโครงการดังกล่าว ทหารไกลภาคคณะกรรมการภาคใต้ และคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ในการประชุมครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2564 คณะทำงานโครงการฯ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และมีมติให้มีเวทีพูดคุยทำความเข้าใจในรายละเอียดโครงการดังกล่าว ร่วมกันทุกฝ่าย เนื่องจากมีมุมมองทั้งที่เป็นโอกาส และที่เป็นข้อจำกัด เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนงานอย่างมีส่วนร่วม และให้ ทาง พอช.จะนำข้อมูลผลการดำเนินโครงการในปี 2563 มาวิเคราะห์เชื่อมโยง เพื่อต่อยอดแผนงานในปี 2564 ได้มีการจัดเวทีทำความเข้าใจ เพื่อหารือแนวทางการดำเนินโครงการฯ กับแกนนำขบวนองค์กรชุมชนระดับจังหวัด ปัตตานี ยะลา นราธิวาส โดยมีตัวแทนระดับจังหวัดเข้าร่วมจังหวัดละ 10 ท่าน เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2564 ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ เพื่อหารือแนวทางสำคัญในการทำงาน และการคัดเลือกพื้นที่ให้การสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก ประจำปีงบประมาณ 2564 และดำเนินการจัดส่งรายชื่อพื้นที่ 20 พื้นที่ให้กับทาง ศอ.บต. ในวันที่ 12 พฤษภาคม 2564 จากนั้นได้มีการประชุมระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเสนอโครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2564 เพื่อเสนอโครงการระดับหมู่บ้าน 20 ตำบล/โครงการ ภายใต้อำเภอที่สภาองค์กรชุมชนตำบล โดยมีข้อสรุปการประชุมเห็นชอบในหลักการแผนงานและงบประมาณพร้อมให้มีการพัฒนาโครงการให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และในเดือนมิถุนายน 2564 จะมีการสัมมนาแกนนำอีกครั้งเพื่อซักซ้อมการดำเนินโครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก อีกครั้ง ทั้งนี้ได้กำหนดมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยผู้แทนชุมชนชุมชนจังหวัดละ 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน และเจ้าหน้าที่ พอช. 2 คน และจากความคืบหน้าของการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว ถือว่ามี

ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพแกนนำและยกระดับให้สภาองค์กรชุมชนตำบลให้เป็นแนวทางสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งชุมชน และสร้างสันติสุขตามแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ชายแดนใต้

5. เวทีประชุมขบวนองค์กรชุมชนจังหวัด (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) เพื่อจัดทำแผนงานโครงสร้าง ความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับตำบล 33 ตำบล
จังหวัดยะลา วันที่ 18 พฤษภาคม 2564 ที่ศูนย์ประสานงานขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ได้มีการจัดเวทีทำความเข้าใจการบริหารแผนงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กร ชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ระดับตำบล เพื่อจัดทำบันทึกความร่วมมือ เตรียมเบิกจ่ายงบประมาณ ระดับ ตำบล จำนวน 8 ตำบล

จังหวัดนราธิวาส วันที่ 29 พฤษภาคม 2564 ที่ศูนย์ประสานงานสภาองค์กรชุมชนจังหวัดนราธิวาส อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ได้มีการจัดเวทีทำความเข้าใจการบริหารแผนงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ระดับตำบล เพื่อจัดทำบันทึกความร่วมมือ เตรียมเบิกจ่ายงบประมาณ ระดับตำบล จำนวน 13 ตำบล

จังหวัดปัตตานี และ นราธิวาส วันที่ 2 มิถุนายน 2564 เวทีสร้างความเข้าใจการขับเคลื่อนตำบลรูปธรรม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ระดับตำบลในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จำนวน 12 ตำบลและวางแผนการขับเคลื่อนงาน เพื่อการทบทวนสภาองค์กรชุมชนทบทวนแผนพัฒนาระดับตำบลและกำหนดแนวทางความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานร่วมกับสภาสันติสุขระดับตำบล จังหวัดปัตตานี

● ผลการดำเนินงานสำคัญของโครงการ (ประจำเดือน มิถุนายน 2564)

1. ประชุมคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ครั้งที่ 3/2564 ในวันที่ 3 มิถุนายน 2564 ผ่านระบบประชุมออนไลน์ โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้
 - 1) รายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ประจำเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2564 และรายงานความคืบหน้าการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีพัฒนา อาทิ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต) , กองอำนวยการ

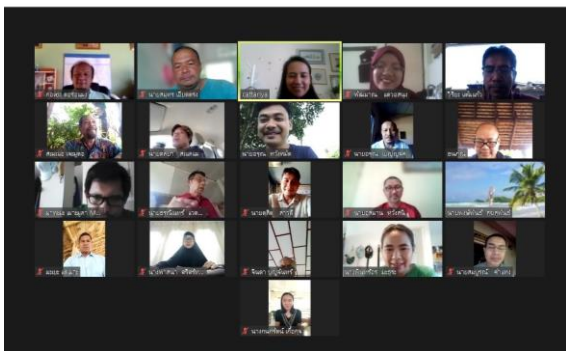
รักษาคำมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) (โดยมีรายละเอียดตามผลการดำเนินงานเดือนเมษายน และพฤษภาคม 2564 ตามรายงานข้างต้น)

2) ความคืบหน้าการขับเคลื่อนงานของคณะทำงานชุดย่อยที่คณะทำงานโครงการฯ ได้มอบหมายให้ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ทั้ง 3 ชุด ได้แก่

2.1) คณะทำงานติดตามผลการดำเนินงาน และตรวจสอบการระบบเงินของโครงการ (ยังไม่ได้มีการประชุมคณะทำงาน จึงไม่ได้มีการรายงานความคืบหน้าจากคณะทำงานดังกล่าว)

2.2) คณะทำงานด้านการเงินและบัญชี ของโครงการ ได้มีการประชุมออนไลน์ เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2564 ในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงาน และระบบบริหารจัดการด้านการเงิน บัญชี และสนับสนุนงบประมาณ ระเบียบการจ่ายเงิน และการปฏิบัติตามคู่มือการบริหารโครงการและงบประมาณ รวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล แบบฟอร์มทางการเงิน เพื่อเสนอคณะทำงานโครงการเห็นชอบ โดยมีรายละเอียดความคืบหน้าดังที่ได้รายงานในผลการดำเนินงานประจำเดือน พฤษภาคม 2564 แล้ว

2.3) คณะทำงานสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อการจัดการความรู้ และการรายงานผลของโครงการ โดยคณะทำงานชุดดังกล่าวได้มีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อออกแบบหลักสูตร และจิงหะก้าวการปฏิบัติงานตามแผนงาน เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2564 ที่โรงแรมปาร์ควิว อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี และมีแผนการออกแบบทีมคณะทำงานสนับสนุนการทำงาน จิงหะก้าว โดยมีรายละเอียดความคืบหน้าดังที่ได้รายงานในผลการดำเนินงานประจำเดือนพฤษภาคม 2564 แล้ว และมีกำหนดการประชุมคณะทำงานสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อจัดการความรู้และการรายงานผลของโครงการ ในวันที่ 10 มิถุนายน 2564 ทั้งนี้คณะทำงานโครงการได้มีมติเห็นชอบการกำหนดกระบวนการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานโครงการ ทั้ง 4 แผนงาน ตามแผนการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยกิจกรรมที่มีการจัดสรรงบประมาณลงสู่ระดับจังหวัด ได้แก่แผนงานสนับสนุนงบประมาณให้กลไกระดับจังหวัดเฉลี่ยตามจำนวนตำบลละ 10,000 บาท เพื่อดำเนินงานกิจกรรมที่ 2.1 หลักสูตรการวิเคราะห์แผนพัฒนาตำบลและการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย(ตำบล อำเภอ ภูมิภาค ภูมินิเวศน์) และประสานเชื่อมโยงการขับเคลื่อนงานโครงการระดับจังหวัด

2. ประชุมคณะทำงานสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อการจัดการความรู้ และการรายงานผลของโครงการ วันที่ 10 มิถุนายน 2564 ที่โรงแรมปาร์ควิว ปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

คณะทำงานฯ ได้มีการทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาเพิ่มเติม จากการออกแบบเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2564 โดยให้เห็นหลักสูตร 3 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 หลักสูตรกลางทุกตำบล ที่เน้นแนวทางอุดมการณ์ของสภาองค์กรชุมชน ในการจัดการตนเอง ให้แนวคิด ปรัชญา พหุวัฒนธรรม ของพื้นที่ชายแดนใต้ ให้เกิดการวิเคราะห์ทุนภายใน ภายนอก และบูรณาการข้อมูลทุนชุมชน พร้อมทั้งจัดความสัมพันธ์ใหม่ ระดับที่ 2 หลักสูตร 106 ตำบล “เวทีอำเภอ” เน้นให้เกิด ผู้นำการเปลี่ยนแปลง เกิดวิทยากรกระบวนการ ให้มีการจัดการแผนพัฒนาตำบล เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง ได้เทคนิค การประสานแผนกับท้องถิ่น และภาคีภาครัฐ รวมถึงเกิดการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย เสนอต่อท้องถิ่น “การจัดทำ แผนเสนอแก้ไขปัญหา ขยายผลสู่แนวคิดการทำงานกิจกรรมพัฒนาเชิงพื้นที่ ระดับที่ 3 หลักสูตร 33 ตำบล “เวทีตำบล” การจัดทำแผนบูรณาการยุคใหม่ โดย เน้นให้ 33 ตำบลต้นแบบให้เกิดการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำแผนบูรณาการกับ ท้องถิ่น สร้างพื้นที่กลาง ให้เป็นกลไกร่วมกัน ระหว่างสภาองค์กรชุมชน กับ สภาสันติสุข และเพื่อเสนอโครงการร่วม โดยมีการเติมความรู้เรื่องเทคนิคการประสานแผน กลยุทธ์การสร้างพื้นที่กลาง และการจัดการความรู้ เพื่อการสื่อสาร KM และกำหนดสิ่งที่ต้องดำเนินการต่อ ในใบงานกิจกรรม อาทิ การกำหนดกระบวนการ เครื่องมือ แผนงานกิจกรรม กำหนดการฝึกอบรม การจัดเวที และแบบฟอร์มประเมินผล การติดตามผล พร้อมทั้งกำหนดแผนงานการดำเนินงาน รายชื่อคณะทำงานระดับจังหวัดทั้ง 3 จังหวัด ที่ผ่านการอบรมครู ก เมื่อปีงบประมาณ 2563 เป็นทีมพี่เลี้ยงในการช้ งานในระดับพื้นที่ตำบลในแผนหลักสูตรระดับตำบล โดยแบ่งบทบาท และกำหนดเวทีเป็นโซนอำเภอซึ่งกำหนดในใบ งานและมีการดำเนินเวทีอบรมเวทีแรกคือความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับตำบล เป้าหมาย แกนนำระดับตำบล 33 ตำบล โดยจัดขึ้นจังหวัดละ 2 เวที ในระดับโซนอำเภอ เวทีละประมาณ 5-6 ตำบล ผู้เข้าร่วมแต่ ละเวทีไม่เกิน 50 คน พร้อมปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดโควิด 19 ของจังหวัดฯ

เนื้อหา

หลักสูตรการพัฒนาผู้นำ

โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่ชายแดนใต้ ปีงบประมาณ 2564
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

1.หลักสูตร กลางทุกตำบล

1.แนวทางอุดมการณ์

- สภาองค์กรชุมชนกับการจัดการตนเอง
- ปรัชญา แนวคิด พหุวัฒนธรรมของ 3 จชต.(ประเพณีวัฒนธรรม รวม 3 จชต.)
- ทำไมต้องทำแผนพัฒนาตำบลทุกปี
- หลังทุนภายใต้ ภายนอกชุมชน “การบูรณาการข้อมูล / ทุนภายในชุมชน
- การจัดการความสัมพันธ์ใหม่ ในพื้นที่ตำบลกับกลไกพื้นที่
- การเก็บข้อมูลประกอบการทำกิจกรรมโครงการ

3.หลักสูตร 33 ตำบล “เวทีตำบล” “การจัดทำแผนบูรณาการยุคใหม่”

- การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำแผนและการบูรณาการกับท้องถิ่น
- การสร้างพื้นที่กลางไกลไต่ถามร่วมกับระหว่างสภาองค์กรชุมชนกับสภาสันติสุข เพื่อเสนอโครงการร่วม “เทคนิคการประสานแผน”
- กลยุทธ์การสร้างพื้นที่กลาง
- การจัดการความรู้ เพื่อการสื่อสารสาธารณะ (KM)

2.หลักสูตร 106 ตำบล “เวทีอำเภอ”

- ผู้นำการเปลี่ยนแปลง “วิทยากรกระบวนการ”
- การสร้างชุมชนเข้มแข็ง “การจัดทำแผนพัฒนาตำบล”
- เทคนิคการประสานแผนกับท้องถิ่น และภาคีภาครัฐ
- การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย/ท้องถิ่น
- “การจัดทำแผนเสนอแก้ไขปัญหาระยะผลสู่แนวคิดการทำ กิจกรรมการพัฒนาเชิงพื้นที่

สิ่งที่ต้องทำต่อ (ใบงานกิจกรรม)

1.กระบวนการ

2. เครื่องมือที่ใช้

3. ผลที่ได้จากเวที

4. แผนงานกิจกรรม

5. กำหนดการฝึกอบรมแต่ละเวที

6.แบบฟอร์มประเมินต้นทุตำบล

7. แบบฟอร์ม (จังหวัด การติดตามประเมินผล

3. เวทีอบรม ครู ก. เพื่อพัฒนาศักยภาพความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับตำบล ของจังหวัดปัตตานี ในวันที่ 22 มิถุนายน 2564 ที่โรงแรมปาร์ค วิว อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคณะทำงานระดับจังหวัด หรือทีมพี่เลี้ยง ครู ก. ที่เคยผ่านกระบวนการอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนในปีงบประมาณ 2563 ของจังหวัดปัตตานี จำนวน 18 คน พร้อมทั้งวิทยากร อ.สุวิทย์ หมาดอะด้า จากมหาวิทยาลัยฟาฏอนี จังหวัดปัตตานี คณะทำงานโครงการฯ นายสมบูรณ์ คำแหง และที่ปรึกษาโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชน นายแก้ว สังข์ชู รวมถึงคณะทำงานโครงการฯ ของจังหวัดปัตตานี จำนวน 4 คน และ เจ้าหน้าที่ พอช. รวม 28 คน โดยกระบวนการดังกล่าวเป็นหลักสูตรตั้งต้นที่ได้มีการออกแบบจากเดิมที่จะเวทีอบรมแกนนำสภาองค์กรชุมชนตำบลต้นแบบ 33 ตำบล โดยแบ่งจัดเวทีเป็นโซนอำเภอ ตามที่ได้กำหนดกระบวนการดำเนินกิจกรรมไว้เมื่อการประชุมวันที่ 10 มิถุนายน 2564 และจังหวัดปัตตานีกำหนดจัดระดับโซนอำเภอ ในวันที่ 21 มิถุนายน 2564 จำนวน 1 เวที จำนวน 6 ตำบล และวันที่ 22 มิถุนายน 2564 อีก 1 เวที นั้น แต่ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน กิจกรรม เครื่องมือ และวิธีการ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า โดยทีมสนับสนุนวิชาการฯ หรือทีมวิทยากร คำนึงเห็นว่า การขับเคลื่อนโครงการในระดับพื้นที่คงต้องอาศัยคณะทำงานระดับจังหวัด หรือทีมครู ก. เป็นแกนนำหลักที่จะเป็นวิทยากร ครู ก. ที่จะทำหน้าที่ในการอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำสภาองค์กรชุมชนต้นแบบ 33 ตำบล และเวทีขยายผลสู่ 106 ตำบล จึงปรับเวทีอบรมครู ก. เพื่อพัฒนาศักยภาพความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับตำบล ก่อน จากนั้นจะมีเวทีให้ ครู ก. อบรมพัฒนา ครู ข. (ระดับตำบลต้นแบบ) เพื่อสร้างพื้นที่กลาง จัดทำแผน และเชื่อมโยงภาคีพัฒนาในระดับตำบล รวมถึงจัดเวทีขยายผลในระดับอำเภอ ยกกระดับสู่ 106 ตำบลต่อไป โดยเนื้อหาในเวทีอบรม ใช้รูปแบบการเติมเต็มความรู้ด้านการสร้างพื้นที่กลาง การวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน ความต้องการ เทคนิคการประสานความร่วมมือกับภาคีพัฒนา การเชื่อมโยงแผนงานงบประมาณ และกระตุ้นสร้างพลังการพัฒนาด้วยขบวนการองค์กรชุมชนเป็นหลัก และ

ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การสร้างการมีส่วนร่วม โดยจังหวัดปัตตานี ได้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมอบรม ที่ทางวิทยากรสรุปไว้ดังนี้

- 1) ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจและเห็นถึงความจำเป็นในการสร้างพื้นที่กลางในระดับตำบล แม้จะมีความกังวลจากชุดประสบการณ์เดิมของแต่ละพื้นที่ แต่บรรยากาศในเวทีทำให้มีการแลกเปลี่ยนอย่างน่าสนใจ
- 2) ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญถึงระบบงบประมาณแผ่นดินที่ผ่านลงมาในพื้นที่ ตั้งแต่บท้องถื่นงพัฒนาจังหวัด และงบจากหน่วยงานภูมิภาค รวมถึงเห็นความจำเป็นในการเชื่อมโยงแผนกับภาคีพัฒนาอื่นๆ โดยเฉพาะกับท้องถิ่น หากยังจะต้องเรียนรู้เทคนิคและระเบียบวิธีในการเสนอแผนงานหรือโครงการเพิ่มเติม
- 3) มีการเรียนรู้เทคนิคการวิเคราะห์ชุมชนด้วยเครื่องมืออย่างง่าย (ต้นไม้ปัญหา) และเครื่องมืออื่นๆ ที่อาจจะเอาไปใช้ในพื้นที่ได้หลังจากนี้ ถือเป็นกาทำให้ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจกระบวนการจัดทำแผนชุมชนมากขึ้น ไม่ได้หลายคนอาจจะเคยใช้เครื่องมือชนิดนี้แล้วก็ตาม
- 4) มีการออกแบบจังหวัดงั่ว และขั้นตอนการลงพื้นที่ในระดับตำบลของจังหวัดปัตตานีทั้ง 12 ตำบล โดยมีการแบ่งทีมปฏิบัติการเป็น 2 ทีม ทีมละ 6 ตำบล ซึ่งหลังจากนี้จะมีการจัดเวทีแกนนำตำบลระดับโซนทั้ง 2 โซน เพื่อสร้างนักปฏิบัติการตัวจริงในระดับตำบลต่อไป
- 5) เกิดการอธิบายวิธีการงบประมาณสำหรับโครงการนี้ รวมถึงการอธิบายถึงจังหวัดงั่วของโครงการในภาพรวม และมีแผนในการขับเคลื่อนเวทีระดับตำบลของ 12 ตำบล ต้นแบบ แบ่งเป็น 2 โซนอำเภอ ขึ้นภายในเดือนมิถุนายน 2564 นี้ ต่อไป

4.เวทีระดับตำบล ในการอบรม ครุ ข. เพื่อพัฒนาศักยภาพความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับตำบล ของจังหวัดปัตตานี ในวันที่ 29 มิถุนายน 2564 สถานที่จัดประชุม ณ ห้องประชุมซัมป्लीมอ โทมสเตอร์ จ.ปัตตานี

โดยมีทีมวิทยากรหลัก อ.สุวิทย์ หมาดอะดำ และ อ.อัลอามิน มะแต และคณะทำงานทีมกลางฯ คณะทำงานระดับจังหวัดหรือทีมพี่เลี้ยง ครุ ก ของจังหวัดปัตตานี จำนวน 10 คน ผู้แทนแกนนำระดับตำบล จำนวน 7 ตำบล ได้แก่ตำบลป่าไร่ ตำบลบางเขา ตำบลรูสะมิแล ตำบลป่าบอน ตำบลน้ำดำ ตำบลตรัง ตำบลสะนอ ตำบลละ 14 คน เจ้าหน้าที่ พอช. รวมผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 28 คน โดยใช้กระบวนการตามหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับตำบล และมีกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดจากเวทีพอสังเขป ดังนี้

1.กระบวนการ

ขบวนจังหวัดปัตตานี ได้กล่าวต้อนรับคณะทำงานและผู้เข้าร่วมกิจกรรม และชี้แจงเป้าหมายของการทำงานในปี 2564 เรื่องการสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาองค์กรชุมชนโดยใช้แผนเป็นเครื่องมือในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายของตำบล และผู้แทน พอช.ภาคใต้ ได้ชี้แจงกระบวนการสนับสนุนงบประมาณให้สภาองค์กรชุมชนตำบลใช้ในการทำแผนและบูรณาการแผนของสภาเพื่อขับเคลื่อนงานของตำบลในปี 2564 สนับสนุนเวทีตำบลจัดทำแผนชุมชนเข้มแข็ง 33 ตำบล (MOU 30,000 บาท/ตำบล) และเป้าหมายของการได้รับการสนับสนุนแผนจากภาคีในตำบลในปี 2565 อย่างน้อย 1 ประเด็น จากนั้นที่มหาวิทยาลัย อาจารย์สุวิทย์ หมาดอะด้า และอ.อัลอามีน มะแต ได้ให้พื้นที่เป้าหมายได้นำเสนอความก้าวหน้าของการทำงานและการเตรียมการด้านแผนของสภาองค์กรชุมชนที่เข้าร่วม ซึ่งได้ข้อมูลจากแต่ละสภาองค์กรชุมชนที่เข้าร่วม จากนั้นให้ตัวแทนสภาองค์กรชุมชนได้สะท้อนปัญหาของการทำแผนที่ผ่านมาซึ่งได้ข้อสรุปที่มีความคล้ายคลึงกัน คือ 1) สภาองค์กรชุมชนตำบลยังไม่สามารถรวมกลุ่มองค์กรต่างๆอย่างเป็นระบบและยังไม่มีกระบวนการในการจัดทำข้อมูลของแต่ละองค์กรเพื่อออกแบบการทำแผนได้อย่างทันทั่วทั้งที่ 2) แผนที่ทำเสร็จแล้วไม่ค่อยได้รับการตอบสนองจากหน่วยงานต่างๆ 3) ขาดกระบวนการติดตามแผน ว่ามีแผนใดได้รับการสนับสนุนและแก้ไขปัญหาที่มีความคืบหน้าไปอย่างไรบ้าง จากนั้นอาจารย์สุวิทย์ หมาดอะด้า บรรยายเรื่องความเข้าใจเบื้องต้นของการทำแผน ซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาที่เกิดขึ้นจากคนในชุมชน/ตำบลที่มีการรวมตัวกัน เพื่อจัดทำแผนขึ้นมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง ให้เป็นไปตาม ที่ต้องการและสามารถแก้ปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ร่วมกันได้ โดยคนในชุมชนได้มาร่วมกันคิด ร่วมกำหนดแนวทาง และกิจกรรมการพัฒนาของชุมชน โดยยึดหลักการพึ่งพาตนเอง ลดการพึ่งพิงภายนอก ด้วยการคำนึงถึงศักยภาพ ทรัพยากร ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเป็นหลัก ซึ่งบางกิจกรรมที่ชุมชนไม่สามารถทำเองได้ ก็สามารถขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกได้ โดยชุมชนเสนอแผนชุมชนเข้าเป็นแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หรือแผนงาน/โครงการของราชการได้

จากนั้นมีการชวนทำความเข้าใจเครื่องมือ การวิเคราะห์ปัญหาด้วยแผนผังต้นไม้ปัญหาเป็นเครื่องมือช่วยในการสร้างความเชื่อมโยงปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละระดับอย่างเป็นเหตุเป็นผลในรูปของต้นไม้ปัญหาหรือแผนผังต้นไม้ปัญหา ดังนี้

รูปภาพ 1 การแยกส่วนวิเคราะห์ปัญหา โดยใช้ต้นไม้ปัญหา

โดยมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหาสำคัญภายในกรอบสถานการณ์นั้นๆ รวมกัน

ขั้นที่ 2 เขียนปัญหาหลักในรูปประโยคสั้นๆ วางไว้ที่กลางลำต้น

ขั้นที่ 3 หาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาหลัก ระบุไว้ในตำแหน่งรากของต้นไม้ โดยดูจากข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์ และจัดหมวดหมู่ของสาเหตุด้านพฤติกรรม สภาพแวดล้อมทางสังคมและกายภาพ และกลไก/ระบบที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 4 หาผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากปัญหาหลัก ระบุไว้ในตำแหน่งกิ่ง/ก้าน/ใบ จัดหมวดหมู่ในกลุ่มผลกระทบทางสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

ขั้นที่ 5 เขียนแผนผังแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลในรูปของต้นไม้ปัญหา (Problem Tree)

ขั้นที่ 6 พิจารณาทบทวนแผนผังโดยรวม โดยพิจารณาว่า “สมเหตุสมผล และครบถ้วนหรือไม่”

ให้ตำบลเป้าหมายได้ทดลองคัดเลือกประเด็นปัญหาของตำบลมาทดลองทำต้นไม้ปัญหา โดยมีวิทยากร ครู ก ประจำกลุ่มย่อยและชวนพื้นที่เรียนรู้กระบวนการ

ผลลัพธ์การจัดทำเวที

1. ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจต่อการวิเคราะห์ปัญหาของพื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงสามารถเข้าใจความเชื่อมโยงสาเหตุและผลกระทบของปัญหาต่างๆ
2. ผู้เข้าร่วมสามารถออกแบบโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมต่อการแก้ปัญหาและสอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหาได้ ว่า จะแก้ปัญหาใด ด้วยวิธีการใด ใครคือกลุ่มเป้าหมายสำคัญ
3. ผู้เข้าร่วมสามารถวิเคราะห์ภาคีผู้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆในแผนงานได้ เช่น ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ เป็นต้น

5.เวทีประชุมเตรียมความพร้อม อบรม ครู ก. เพื่อพัฒนาศักยภาพความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับตำบล ของจังหวัดนราธิวาส วันที่ 22 มิถุนายน 2564 และวันที่ 30 มิถุนายน 2564 ณ โรงอาหารคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

โดยทีมสนับสนุนวิชาการฯ ทีมวิทยากรหลัก ที่รับผิดชอบจังหวัดนราธิวาส นายแพทย์มาหะมะ เมาะมูลา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลรือเสาะ และอาจารย์พงษ์พันธ์ สุขสุพันธ์ จากมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พร้อมด้วย คณะทำงานทีมกลาง ซึ่งเป็นคณะทำงานโครงการระดับจังหวัด และทีมพี่เลี้ยงของจังหวัดนราธิวาส จำนวน 20 คน โดยทางวิทยากรหลักได้สรุปผลการประชุมเตรียมไว้ดังนี้ หลักคิดของทีมนราธิวาส วิเคราะห์เป้าหมายสำคัญ 3 ข้อ คือ 1) เวทีกลาง คือ ใช้ข้อมูลเป็นตัวตั้ง เพื่อลดความขัดแย้งการทำงานในพื้นที่ตั้งแต่ต้น เช่น การใช้ข้อมูลใน TPMAP เพื่อแก้ปัญหาคนจนของจังหวัด ซึ่งจะได้ข้อมูลระบุถึงคนจนตามฐานข้อมูลความจำเป็นขั้นพื้นฐานและผู้ลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นรายบุคคลและต้องใช้เครือข่ายในการตรวจสอบข้อมูลคนจนร่วมกับคณะทำงานของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์และจังหวัด 2) ใช้เป้าหมายสำคัญเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการเพื่อสร้างแนวทางการทำงาน ในพื้นที่ตำบลต้นแบบ 13 ตำบล/อำเภอ โดยใช้พื้นที่กลางหรือข้อมูลในการทำแผนงานโครงการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการและสภาสันติสุขโดยจะมีแผนจะจัดอบรมวิทยากรระหว่างวันที่ 5-6 กรกฎาคม 2564 จากข้อมูลเดิมในปีที่แล้วที่เราได้วิเคราะห์ทุนทั้ง 5 ด้านในแต่ละตำบลไว้แล้วมาประกอบเพื่อทำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายอย่างน้อยเพื่อช่วยเหลือคนจนในตำบล ซึ่งจะได้ข้อมูลจากฐานข้อมูลใน TP MAP เป็นการทำงานร่วมกับศูนย์อำนวยการจัดการความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัด และโครงการวิจัยแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างเบ็ดเสร็จและแม่นยำที่ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ได้รับการสนับสนุนจาก พอช. โดย นายแพทย์มาหะมะ เมาะมูลา เสนอว่าหน่วยงานระดับอำเภอจะช่วยในการบูรณาการได้ดี มีศูนย์รวมอยู่ที่พัฒนาการอำเภอ แผนงานโครงการที่ร่างขึ้นมาควรมีความชัดเจนว่าต้องการผลิตภัณฑ์อะไร สินค้าอะไร มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างไร 3) การทำงานของทีมที่เอาจริงเอาจังตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว และสภามัคคุเทศน์ และแผนงานโครงการต้องสามารถวัดได้ชัดเจน เพื่อให้เกิดการยอมรับของหน่วยงานราชการมีตัวอย่างเช่น บ้านมังกงสุโหลงโก-ลก ใช้โอกาสในการสร้างบ้านมั่นคงฝึกช่างในชุมชนซึ่งทำให้เกิดการจ้างงานและได้บ้านราคาถูกเป็นต้น ทั้งนี้ได้ร่างกำหนดการในจัดเวทีวันที่ 5-6 กรกฎาคม 2564 และนัดหมายเตรียมงานในวันที่ 30 มิถุนายน 2564 ณ โรงอาหารคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส อีกครั้ง (ปัจจุบันปรับเป็นวันที่ 8 และ 15 กรกฎาคม 2564)

และจากการประชุมเตรียมงานวันที่ 30 มิถุนายน 2564 สรุปจะมีการอบรมแกนนำอำเภอ 13 คน 2 ครั้ง ครั้งแรก วันที่ 8 กรกฎาคม 2564 ณ โรงอาหารคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์. เรื่องการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย การวิเคราะห์สภาพปัญหาและทุนชุมชน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและการสรุปรายงาน ครั้งที่ 2 วันที่ 15 กรกฎาคม 2564 เรื่องการบูรณาการแผนและการเขียนแผนงาน โครงการครบ หลังจากนั้น จะให้แกนนำอำเภอไปถ่ายทอดแก่ทีมงานตำบลนำร่องอีกอำเภอละ 3 คน แล้วจึงจะจัดทำแผนงานโครงการร่วมกันอย่างจริงจังในตำบล โดยให้มีการอบรมได้ครั้งละไม่เกิน 20 คน ตามประกาศจังหวัดกำหนด

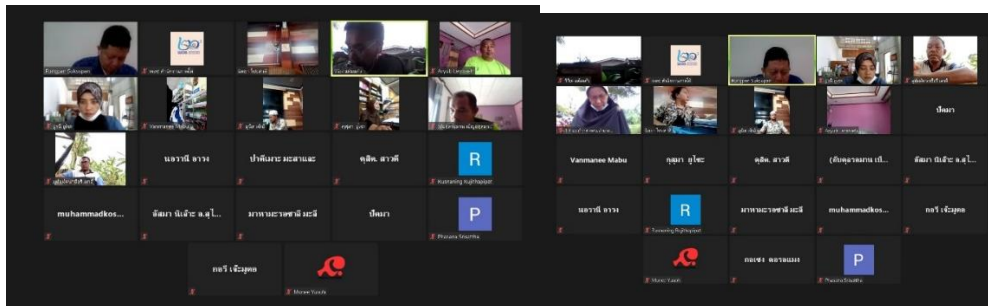
● **ผลการดำเนินงานสำคัญของโครงการ (ประจำเดือน กรกฎาคม 2564)**

1. เวทีอบรม ครู ก เพื่อพัฒนาศักยภาพความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับตำบล ของจังหวัดยะลา ในวันที่ 8 กรกฎาคม 2564 จัดขึ้น ณ อาคารอเนกประสงค์ เทศบาลตำบลโกตาบารู อำเภอรามัน จังหวัดยะลา โดยใช้กระบวนการตามหลักสูตร อาทิ การวิเคราะห์เป้าหมาย ข้อมูลตำบล ทุนชุมชน การวิเคราะห์ปัญหา (ต้นไม้ปัญหา) การวางแผนดำเนินการตามขั้นบันได โดยมีแกนนำขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดยะลา คณะทำงานสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อการจัดการความรู้ และรายงานผลโครงการ ตัวแทนคณะทำงานเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ของจังหวัดยะลา และเจ้าหน้าที่ พอช. เข้าร่วมเวทีจำนวน 20 คน

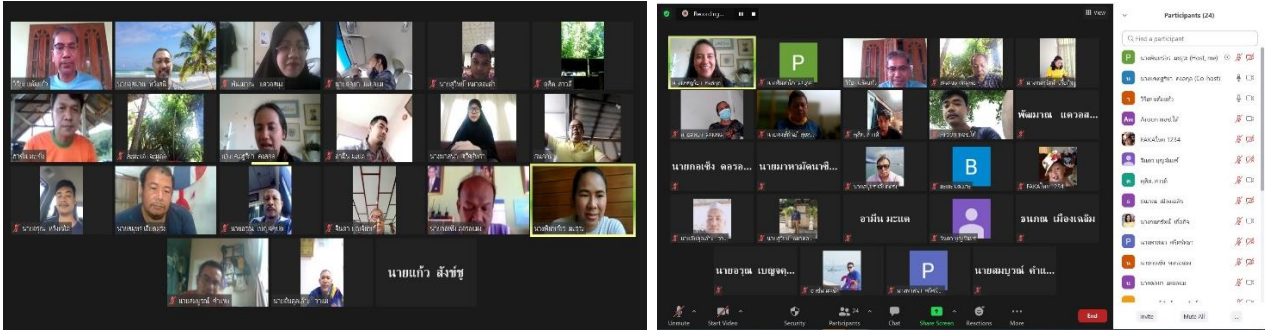

2. เวทีอบรม ครู ก เพื่อพัฒนาศักยภาพความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับตำบล ของจังหวัดยะลา ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2564 โดยใช้ระบบประชุมออนไลน์ อบรมตามหลักสูตร โดย อาจารย์ พงษ์พันธ์ สุขสุพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ โดยมีแกนนำขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดนราธิวาส

คณะทำงานสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อการจัดการความรู้ และรายงานผลโครงการ คณะทำงานเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ เข้าร่วมจำนวน 30 คน โดยมีเนื้อหาเรื่องวิเคราะห์ปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายตามแผนภูมิไขดาวเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก กลุ่มเป้าหมายรอง และผู้สนับสนุน การใช้ประโยชน์จากข้อมูลคนจนใน TP Map และการนำเสนอข่าวสารทาง Facebook โดยผู้เข้าร่วมอบรมได้ร่วมกัน มีการเข้าไปใช้ประโยชน์ข้อมูลคนจนจากเว็บไซต์ TP Map เพื่อให้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างพื้นที่กลางในการพูดคุยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีผู้เข้าร่วมอบรมบางท่านได้นำเสนอข่าวทาง Facebook กลุ่ม"เครือข่ายชุมชนสร้างสุขนราธิวาส"

3. ประชุมคณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนในพื้นที่ชายแดนใต้ ครั้งที่ 4/2564 วันที่ 28 กรกฎาคม 2564 โดยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรายงานความคืบหน้าผลการดำเนินโครงการ ประจำเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2564 รายงานสถานการณ์เบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณโครงการ และประเด็นหรือสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินโครงการในระดับพื้นที่ ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ของพื้นที่ชายแดนใต้ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานโครงการให้ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด จำเป็นต้องมีการออกแบบกระบวนการ วิธีการทำงาน เครื่องมือการพัฒนาศักยภาพแกนนำตามหลักสูตร รวมถึงการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่จังหวัด อำเภอ และตำบล ไม่สามารถจัดเวทีรวมตัวได้เลย จะต้องใช้การพัฒนาในรูปแบบใหม่ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ที่ประชุมได้มีมติต่อการดำเนินงานโครงการ ดังนี้ 1) ให้มีการขอยกยระยะเวลาโครงการจากเดือนกันยายน 2564 ออกไปอีก 6 เดือน คือถึงเดือนมีนาคม 2565 2) เห็นชอบให้ใช้การออกแบบเว็บไซต์ในการจัดเก็บข้อมูลระดับตำบล การรายงานผล รูปธรรมการดำเนินโครงการ อีกทั้งเพื่อยกระดับการพัฒนาศักยภาพแกนนำระดับจังหวัด ระดับตำบลในการใช้สื่อสารประชาสัมพันธ์งานพัฒนาของพื้นที่ 3) ให้มีการประชุมคณะทำงานชุดย่อยของคณะทำงานสนับสนุนด้านวิชาการ การจัดการความรู้และรายงานผลโครงการ เพื่อหารือการดำเนินการออกแบบเครื่องมือและกระบวนการทำงานรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด 19 ให้บรรลุตามแผนในระยะต่อไป

● ผลการดำเนินงานสำคัญของโครงการ (ประจำเดือน สิงหาคม 2564)

1.ประชุมคณะกรรมการสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อการจัดการความรู้ และการรายงานผลของโครงการครั้งที่ 3/2564 วันที่ 16 สิงหาคม 2564 มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 16 คน เพื่อนำข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนแผนงานโครงการตามที คณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ มีมติการประชุมครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2564 มาออกแบบการทำงานในระยะต่อไป โดยมีประเด็นการประชุมดังนี้

1) ประเมินสถานการณ์การทำงานในระดับจังหวัด ของจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส

โดยจังหวัดยะลา มีการเตรียมความพร้อมแก่นำระดับจังหวัดที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับการขับเคลื่อนแผนการทำงาน ในระดับหนึ่ง จังหวัดยะลาจึงเตรียมความพร้อมในการขยายการพัฒนาคนในระดับตำบล ซึ่งอาจออกแบบการขยับงานในวงเล็ก ๆ โดยใช้สำนักงานขบวนจังหวัดจะเป็นที่หารือเป็นต้น และมีความพร้อมจะเริ่มแผนงานเวทีตำบลสำหรับพื้นที่ตำบล 1-2 พื้นที่ สำหรับจังหวัดนราธิวาส มีการอบรมพัฒนาแก่นำระดับจังหวัด(ครู ก.) ไปแล้ว 1 ครั้ง ซึ่งตามแผนมีการนัดหมายว่าจะพัฒนาครู ก.ให้เข้มข้น 2-3 ครั้ง แต่ก็จัดได้เพียงครั้งเดียวในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งที่ผ่านมาก็ยังต้องค้นหา ครู ก.ตัวจริง ที่ผ่านการอบรม รวมถึงมีความคิดเห็นว่าการใช้คลิปทำความเข้าใจตามที่คณะทำงานโครงการมีมติที่ประชุมอาจเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างความเข้าใจให้กับแก่นำที่ได้ผล ควรทดลองทำดูเพื่อเป็นอีกช่องทางในการสื่อสารให้ความรู้ สร้างความเข้าใจที่ทั่วถึงยิ่งขึ้น ทั้งนี้จังหวัดนราธิวาส มีแผนที่จะนัดถอดบทเรียนของตำบลแล้ว ที่มีการไปทดลองทำแล้ว เพื่อกำหนดแนวทางที่จะขยับต่อ และหากใช้ระบบออนไลน์ การอบรม ครู ข.ระดับตำบล ก็มีความพร้อม และจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นจังหวัดแรกที่เริ่มทำ และในขณะนั้นโควิดยังไม่รุนแรงเหมือนปัจจุบันมาตรการก็ยังสามารถจัดเวทีรวมตัวได้ 20 คน จึงจัดได้ทั้งระดับจังหวัด และระดับตำบล 1 เวที ซึ่งก็ได้เห็นเครื่องมือที่เป็นข้อจำกัด ที่ต้องปรับความคิดของพี่น้องในการทำงานร่วมกับภาคี โดยเน้นจากขบวนการ ทบทวนตัวเอง ประเมินทุนตำบล และในสถานการณ์แบบนี้ที่ต้องใช้ระบบออนไลน์ก็ต้องปรับเปลี่ยนให้เป็นการใช้ zoom อย่างมีเป้าหมายที่เราต้องมาออกแบบร่วมกัน อย่างไรก็ตามควรกำหนดเป้าหมายขอบเขตของ 33 ตำบล ว่าต้องการให้เกิดผลลัพธ์แค่ไหน คณะทำงานฯ ต้องช่วยวิเคราะห์ อาทิ วงรแรกเน้นทบทวนตัวเอง ทบทวนปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และหาเจ้าภาพของปัญหา ว่าควรมีใครบ้าง นำข้อมูลปัญหาของชุมชนมาวิเคราะห์ร่วมกับหน่วยงาน

2) **แนวทางการขับเคลื่อนงานตามแผนงานโครงการ** จากสถานการณ์ทั้งสามจังหวัดที่ดำเนินการไปแล้ว คณะทำงานฯ จึงได้แลกเปลี่ยนและมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

2.1 การปรับระบบงานเป็นออนไลน์ทั้งหมด แต่ก็ยังสามารถยึดหลักการและแผนงานหลักเพียงไว้แต่ควรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่เป็นสภาพปัญหาตอนนี้ จากสถานการณ์โควิด เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การส่งเสริมอาชีพ ปัญหาอื่น ก็ไม่ได้ทำให้สิ่งที่เราทำมาก่อนหน้านี้เสียหาย ไม่ต่างอะไรจากที่เราคิดไว้เดิม แต่เป็นการเพิ่มให้มีน้ำหนักและความจำเป็นสอดคล้องกัน ที่คณะทำงานต้องช่วยออกแบบ และอาจต้องเชื่อมโยงเรื่องเหล่านี้กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในตำบล ในอำเภอ ไปจนถึงระดับจังหวัด ใช้สถานการณ์นี้เป็นข้อเสนอ โดยการ ใช้ระบบ ZOOM ถึงแม้ในบางตำบลไม่มีเวทีหลากหลาย แต่เราสามารถสร้างเวทีใหญ่ เวทีรวมเพื่อทำเรื่องรวมกันที่ใหญ่ขึ้นได้ ถือเป็นการใช้วิกฤตเป็นโอกาส และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน

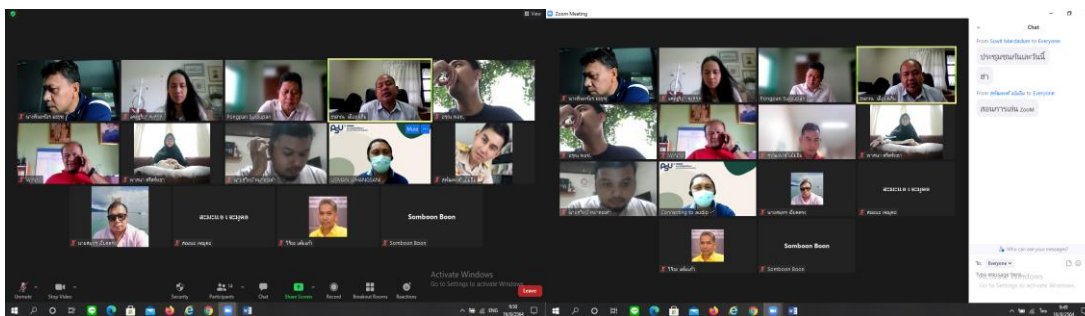
2.2 ควรมีการปูพื้น แนวใหม่ในอนาคตและให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับกลไกและความพร้อมของพื้นที่ เมื่อพื้นที่มีข้อมูลพร้อมที่จะเปิดเวที โดยใช้กระบวนการที่มิวิชาการได้เสริมให้

2.3 จากวิกฤตโรคระบาด โควิด 19 เป็นภัยพิบัติใหม่ แต่ภัยที่พี่น้องชุมชนประสบเป็นประจำทุกปี คือภัยน้ำท่วม ภัยพิบัติที่ต้องรับมือประจำ จะเป็นการซ้ำเติมปัญหาให้กับพี่น้องชุมชน ที่ผ่านมาพบว่าถ้าสภาองค์กรชุมชนเข้มแข็งก็จะจัดการปัญหา และช่วยเหลือคนในชุมชนได้อย่างเป็นระบบ แต่ถ้าสภาองค์กรชุมชนที่ไม่เข้มแข็งก็จะไม่สามารถจัดการปัญหาได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้นอาจต้องเพิ่มเติมแผนเรื่องการจัดการในเรื่องนี้

จากการหารือแนวทางการทำงานสรุปแนวทางข้อเสนอและกระบวนการขับเคลื่อน โดยการใช้กระบวนการอบรมพัฒนาผ่านระบบออนไลน์ (แอปพลิเคชัน ZOOM) ในการให้ความสำคัญกับทบทวนตนเอง วิเคราะห์ทุนชุมชน การวิเคราะห์ปัญหา และการบูรณาการ โดยให้เครื่องมือ และมีการบ้าน หรือใบงานให้กับพื้นที่ในการพัฒนากระบวนการเพื่อนำไปสู่กระบวนการขั้นต่อไป และเน้นกระบวนการนำเสนอแผนงาน เมื่อพื้นที่มีความเข้าใจ ก็ให้เวลาพื้นที่ในการดึงข้อมูลสถานภาพ แผนงานด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ โควิด ในพื้นที่ โดยการให้การบ้านให้พื้นที่มานำเสนอ มาแลกเปลี่ยน แนวคิด กรอบคิด สถานการณ์ภายใน ผลกระทบ ปัญหา และเปิดให้มีการเติมเต็มจากที่ได้มีการวิเคราะห์หมวดหมู่แผนงานกันไว้แล้ว ว่าในแผนงานนั้นได้มีการกำหนดการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานใดบ้าง จากนั้นเป็นกระบวนการเชื่อมโยงบูรณาการแผนงาน ด้วยการเปิดเวที ที่มีความหลากหลายในพื้นที่ เพื่อเสนอแผนงาน และข้อเสนอดังกล่าว และมีรูปแบบการอบรมที่เหมาะสมไม่เกิน ครั้งละ 5 ตำบล เมื่อพื้นที่ผ่านการอบรมในขั้นตอนที่ 1 แล้ว ควรต้องมีการแบ่งทีมหนุนเสริม หรือทีมพี่เลี้ยง รวมถึงการจัดทีมในตำบลของเขาเอง แบ่งเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้ไปทำการบ้าน ในกระบวนการที่ 2 ในส่วนเรื่องประสานงาน ทีมจังหวัดจะเป็นพี่เลี้ยงได้เป็นอย่างดี เพื่อให้เขาเชิญกลุ่มเป้าหมาย เจ้าภาพปัญหา เพื่อให้ได้แนวทางการทำแผน และนำไปสู่กระบวนการที่ 3 คือเวทีบูรณาการร่วม จากนั้นคือการถอดบทเรียน ถือเป็นกระบวนการสุดท้าย ในการจัดเวทีอบรมแต่ละครั้ง ควรกำหนดวิทยากร และเนื้อหาของวิทยากรแต่ละท่าน แบ่งบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน และต้องมีคนดูภาพรวมเพื่อกำกับทิศทางสำคัญ มีการกำหนดโจทย์ในการพูดคุย และมีการติดตามผล มีคนในการเตรียมพื้นที่ และควรเป็น ครู ก. ที่จะช่วยทำความเข้าใจกับพื้นที่ทั้งก่อนและหลังการอบรม และมีการจัดทำคู่มือเป็นเอกสารไฟล์ บอกที่มาที่ไป สร้างความเข้าใจเครื่องมือแต่ละแบบ อาทิ แผนภูมิไขดาว แผนภูมิต้นไม้ปัญหา กระบวนการทบทวนตนเอง วิเคราะห์ทุน วิเคราะห์ปัญหา การเชื่อมโยงบูรณาการ การจัดเวทีหรือพื้นที่กลาง

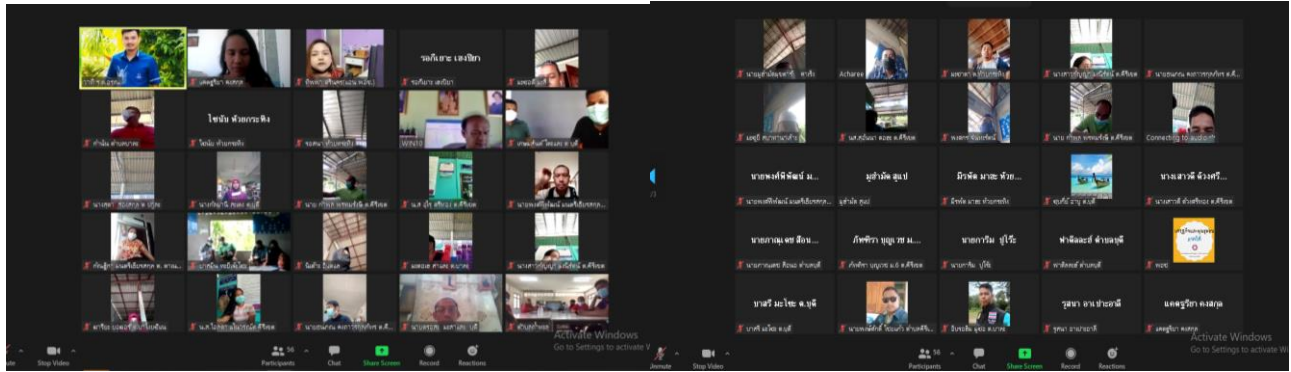
3) **จัดทำแผนเชิงปฏิบัติการ** โดยมีการประชุมความพร้อม โดยเสนอให้พื้นที่ ตำบลบุดี ตำบลบालะ ตำบลบาไองซิแฉ ของจังหวัดยะลา ซึ่งที่มีความพร้อมนำร่องดำเนินการตามขั้นตอน เพื่อให้พื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ตำบลอื่น ๆ เรียนรู้ โดยกำหนดการจัดเวที ในวันอังคาร ที่ 24 สิงหาคม 2564 โดยใช้ระบบออนไลน์ แอปพลิเคชัน ZOOM ทั้งนี้ กำหนดเบื้องต้น ให้มีแกนนำระดับตำบลเข้าร่วมตำบล ๆ ละประมาณ 10 คน โดยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการชุมชนประจำ จังหวัดยะลา ประธานทีม ครู ก จังหวัดยะลา เพื่อเตรียมประสานงานผู้เข้าร่วม เตรียมงานพร้อมกับทีมวิทยากรหลักในการเตรียมเนื้อหา กระบวนการในรายละเอียดต่างๆ ในการประชุมย่อยครั้งต่อไป ทั้งนี้ในเวทิดังกล่าว เสนอ ให้แกนนำระดับจังหวัดของ ปัตตานี และนราธิวาส เข้าร่วมเวทีเพื่อเป็นการเรียนรู้ ก่อนนำสิ่งที่ได้จากเวทีนำร่องระดับตำบล ของ ทั้ง 3 ตำบล มาวางแผนเป็นต้นแบบในเวทีระดับตำบล ของทั้งสองจังหวัดต่อไป

4) **นำเสนอภาพรวมการจัดทำเว็บไซต์ ระดับตำบล** ซึ่งเป็นเว็บไซต์เพื่อสนับสนุนการทำงานของ ซึ่งการทำงานของเมนูต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลสภาองค์กรชุมชน เป้าหมาย 33 ตำบล ในการเก็บข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลโครงการ แผนงาน งบประมาณ การดำเนินงาน ผลิตภาพกิจกรรม การติดตามรายงานผล ที่สามารถดึงมาเพื่อรายงานต่อ พอช.หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ ทั้งนี้จะมีแอดมิน ดูแล และจัดอบรมการใช้เว็บไซต์ ที่แกนนำตำบลต้องนำเข้าสู่ข้อมูล ทั้งอาจมีการเพิ่มเติมรายละเอียดผู้ใช้ระดับจังหวัด และระดับโครงการใหญ่ เพิ่มเติม แต่จะใช้สำหรับการทำงานระดับตำบลเป็นหลัก ฯลฯ

2. **เวทีอบรมการใช้ระบบประชุม อบรมออนไลน์ ด้วยแอปพลิเคชัน ZOOM** ให้แก่แกนนำระดับตำบล (ครู ข) จังหวัดยะลา จำนวน 8 ตำบล ๆ ละ 10 คน ของจังหวัดยะลา รวมจำนวน 80 คน วันที่ 22 สิงหาคม 2564

เพื่อซักซ้อมทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมการประชุมออนไลน์ แอปพลิเคชัน ZOOM เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่แกนนำระดับตำบล ในการการอบรมทำให้แกนนำที่เข้าร่วม มีความเข้าใจหลักการสำคัญของการประชุม การใช้เทคโนโลยีทดแทนการอบรมแบบเดิม การใช้เทคนิค การเชื่อมต่อเข้าโปรแกรม การเปิด-ปิดไมล์ การเปิด-ปิดกล้อง การแชร์ไฟล์ การใช้ยกมือซักถาม ฯลฯ พร้อมทั้งกำหนดข้อตกลงที่ใช้เพื่อการอบรมให้เป็นการอบรมแบบมีคุณภาพ สื่อสารตอบโต้ ซักถาม ร่วมกับวิทยากรและผู้เข้าร่วมได้ โดยการอบรมครั้งนี้ จะใช้เป็นการเตรียมความพร้อมในการอบรมระดับตำบล โดยในวันที่ 24 สิงหาคม 2564 ตำบลบุดี บาละ และบาไองซิแฉ จะเป็นเวทีแรกที่ใช้ในการอบรมพัฒนาแกนนำ

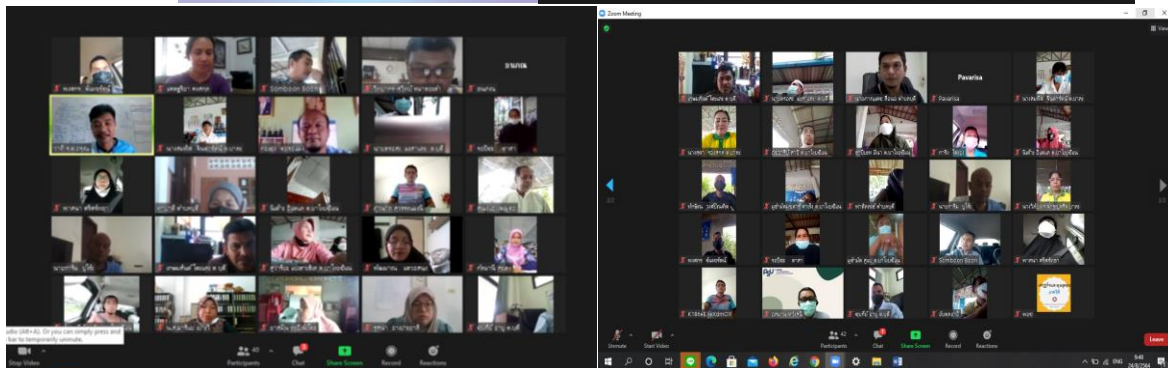

3.เวทีอบรมแกนนำระดับตำบล (ครู ข) เพื่อพัฒนาศักยภาพความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับตำบล ของจังหวัดยะลา จำนวน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลบุตี บาละ และบาโงยซิแน ในวันที่ 24 สิงหาคม 2564

ซึ่งเป็นเวทีอบรมผ่านระบบออนไลน์แอปพลิเคชัน ZOOM ผู้เข้าร่วม ผู้แทนตำบลละ 10 คน แกนนำระดับจังหวัดยะลา ผู้แทนแกนนำระดับจังหวัดของปัตตานี นราธิวาส เพื่อสังเกตการณ์ คณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ และคณะทำงานสนับสนุนวิชาการ ฯ รวม จำนวน 40 คน โดยมีทีมวิทยากรให้ความรู้ตามหลักสูตร โดยมีรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

- 1) นายธณณ เมืองเฉลิม ผู้อำนวยการภาค พอช.ภาคใต้ หัวข้อ “ ความสำคัญของสภาองค์กรชุมชนต่อการหนุนเสริมการพัฒนาภาคใต้ชายแดน ” โดยได้กล่าวถึงที่มาโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ว่ามีวัตถุประสงค์ เป้าหมายสำคัญอะไรบ้าง และได้อธิบายถึงหัวใจสำคัญของสภาองค์กรชุมชนตำบล ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่เนื่องจากสภาพเป็นกลไกสำคัญที่ใช้ในการขับเคลื่อนสร้างความร่วมมือ กับกลุ่มองค์กรทั้งตำบล เพื่อเป็นเวทีในการพูดคุย หรือ นำปัญหาข้อพิพาทในตำบลมาร่วมกันแก้ไข จัดทำแผนงานและประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับภาคีพัฒนาในการร่วมกันพื้นที่ตำบล
- 2) นายสมบุรณ์ คำแหง ภาคประชาสังคม ที่ปรึกษาโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ หัวข้อ “ ความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ตำบล จังหวัดชายแดนใต้ ” โดยได้นำเข้าหลักคิดสำคัญของ “พื้นที่กลาง” ว่ามีความสำคัญอย่างไร ทำไมต้องใช้เวทีกลางในการขับเคลื่อนงานพัฒนาแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และสภาองค์กรชุมชนตำบลจะสร้างพื้นที่กลางได้อย่างไร ทั้งนี้วิทยากรได้บรรยายให้เห็นว่าพื้นที่กลาง คือ หัวใจหลักสำคัญของการสร้างการมีส่วนร่วมจากหลากหลายภาคส่วน นำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ที่สอดคล้องตรงตามความต้องการของประชาชน และเชื่อมโยงสู่แผนงานงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็นปัญหาได้
- 3) อาจารย์สุวิทย์ หมาดอะดำ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยฟาฏอนี จ.ปัตตานี เป็นวิทยากรหลัก ในหัวข้อ “เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เพื่อจัดทำแผนชุมชนแบบบูรณาการ ระดับตำบล ” เป็นการให้ความรู้สร้างความเข้าใจกระบวนการจัดทำแผน ตั้งแต่การเก็บข้อมูลชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลชุมชน วิเคราะห์ความตนเอง ว่าสภาองค์กรชุมชนคืออะไร มีความต้องการเป้าหมายอะไร และจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างไร และกระบวนการจัดทำ

แผนจะทำให้เราไปสู่จุดที่ต้องการได้อย่างไร โดยการทำแผนชุมชนเพื่อพึ่งพาตนเอง และการวางแผนคือการเปลี่ยนแปลงที่ชุมชนต้องกำหนดเอง โดยแกนนำสภาองค์กรชุมชนตำบลทั้ง 3 ตำบล ได้มีการแลกเปลี่ยนซักถาม ทั้งนี้วิทยากรได้กำหนดใบงานสำคัญเพื่อให้ผู้เข้าร่วมนำไปวิเคราะห์ทำงานต่อในพื้นที่และนำกลับมาแลกเปลี่ยนในห้องเรียนตามแผนการอบรมตามหลักสูตรในกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อจัดทำแผนต่อไป

4.เวทีสรุปบทเรียนสภาองค์กรชุมชนตำบลแว้ง เพื่อเป็นต้นแบบในการเป็นตำบล เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2564 ด้วยระบบประชุมออนไลน์ โดยมีผู้แทนแกนนำตำบลนาร่อง 13 ตำบล และแกนนำระดับจังหวัดเข้าร่วมประชุม

อาจารย์พงศ์พันธ์ สุขสุพันธ์ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งเป็นคณะทำงานสนับสนุนด้านวิชาการ เพื่อการจัดการความรู้และรายงานผลโครงการ ได้ทบทวนเป้าหมายสำคัญของการสร้างพื้นที่ทางเพื่อจัดทำแผนโดยเริ่มจากการค้นหากลุ่มเป้าหมายซึ่งกลุ่มผู้ได้ออกมา องค์กรและหน่วยงานที่เป็นผู้สนับสนุนการแก้ไขปัญหาให้บรรลุเป้าหมาย ค้นหาต้นทุนของชุมชนและวิเคราะห์ปัญหาการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาการสร้างคุณค่าและมูลค่าแก่ชุมชน การสร้างพื้นที่กลางเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันการพัฒนาแผนงานและโครงการเพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนได้ ทั้งนี้ที่ประชุมได้มีการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานและสภาพปัญหาที่เกิดจากโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อสภาองค์กรชุมชน ที่ผ่านมากในหลายตำบลของจังหวัดนราธิวาส ได้มีการประชุมวงเล็ก ๆ เพื่อเสนอสะท้อนปัญหา แต่เนื่องจากยังใหม่กับการประชุมออนไลน์และการขับเคลื่อนงานระดับตำบลเริ่มขยับกันหลวมหลวม มีการนำข้อมูลคุณภาพชีวิตประชาชนกับสภาพสันติสุขซึ่งมีการประชุมเวทีเล็กๆทุกเดือนผู้นำท้องถิ่นและท้องที่รับรู้และมีความร่วมมือของกลุ่มองค์กรในอำเภอ และในบางพื้นที่ที่มีการหนุนเสริมบัณฑิตจบใหม่ในโครงการมหาวิทยาลัยตำบลสู่เยาวชนรัฐ มีก้านัน ปลัดอำเภอ ปลัดตำบล ในส่วนอำเภอแว้งมีการประชุม

● แผนการดำเนินงานประจำเดือน กันยายน 2564

1. อบรมออนไลน์ในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการประชุม การรายงานผล และจัดทำเว็บไซต์เพื่อการบริหารโครงการ
2. ประชุมออนไลน์ คณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ชายแดนใต้ ครั้งที่ 5/2564 เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรมและงบประมาณ ในวันที่ 15 กันยายน 2564
3. ประชุมคณะทำงานชุดต่าง ๆ อาทิ คณะทำงานติดตามผลการดำเนินโครงการ คณะทำงานการเงินและบัญชี คณะทำงานสนับสนุนวิชาการ เพื่อดำเนินการตามแนวทางและกระบวนการใหม่ อาทิ การอบรมหลักสูตรระดับจังหวัด ระดับตำบล การออกแบบคู่มือหลักสูตรจัดทำเว็บไซต์ การอบรมการใช้เว็บไซต์ และการจัดทำชุดความรู้ KM การบริหารแผนงานและงบประมาณ เป็นต้น
4. ประชุม อบรมออนไลน์ แกนนำระดับตำบล จำนวน 33 ตำบล และจังหวัด 3 จังหวัด เพื่อทำความเข้าใจระบบการบริหารงบประมาณและแผนงานระดับตำบล
5. ประชุม อบรมออนไลน์ ตามหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพความร่วมมือสร้างพื้นที่กลางเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ระดับตำบล (ครู ข) กลุ่มเป้าหมาย 33 ตำบล ให้ครบทุกพื้นที่
6. ดำเนินการตามแผนเชิงปฏิบัติการระดับตำบล ซึ่งมีแผนขยายระยะเวลาให้สอดคล้องตามสถานการณ์การแพร่ระบาด เพื่อสามารถดำเนินการได้ครบถ้วนในระดับตำบล รวมถึงเวทีประชุมระดับอำเภอต่อไป
7. แผนการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด 19 ได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการกระบวนการทำงาน เพื่อให้เหมาะสมกับระยะเวลา โดยมีแผนงานการเบิกจ่ายกิจกรรม 4 แผนงาน เป็น 2 ระยะดังนี้
- 8.

● ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมาตรการของจังหวัดเกี่ยวกับการเดินทางเข้าออกภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด การกำหนดจำนวนคนในการรวมตัว รวมกลุ่ม หรือการจัดประชุม ที่มีข้อจำกัด และต้องปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคติดต่อจากกระทรวงสาธารณสุข และทางภาครัฐอย่างเคร่งครัด อีกทั้งเพื่อความปลอดภัยของคณะทำงานฯ และแกนนำที่เข้าร่วม ทำให้คณะทำงานโครงการฯ ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน รูปแบบกิจกรรม จำนวนคนเข้าร่วม เป้าหมายผู้เข้าร่วม เครื่องมือ และวิธีการ เฉพาะหน้าอยู่บ่อยครั้ง อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อแผนงาน บางแผนงานไม่สามารถดำเนินการได้ และระยะเวลาในการดำเนินโครงการ อาจมีความล่าช้าไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยคณะทำงานโครงการฯ ได้เสนอขอขยายระยะเวลาดำเนินโครงการออกไปถึง ธันวาคม 2564

● ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

1. กำหนดกลไกการทำงานใหม่ ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนงาน หรือกระบวนการที่กำหนดไว้ มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ วิธีการ เฉพาะหน้า คณะทำงานฯ จึงต้องออกแบบการทำงานใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยคณะทำงานโครงการฯ เห็นว่าควรต้องอาศัยกลไกคณะทำงานในพื้นที่ระดับจังหวัด และตำบลเป็นแกนนำหลักในการทำงานร่วมกับทีมวิทยากร

ทีมสนับสนุนวิชาการฯ ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดเป็นหลัก เนื่องจากกลไกคณะทำงานโครงการฯ ชุดใหญ่ไม่สามารถลงพื้นที่สนับสนุนการทำงานตามแผนกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ จึงมอบหมายคณะทำงานสนับสนุนวิชาการฯ ขับเคลื่อนหลักสูตรและการจัดความรู้ เพื่อรายงานต่อคณะทำงานโครงการชุดใหญ่อย่างต่อเนื่องฯ

2. ใช้เทคโนโลยีการประชุมออนไลน์ ในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ประชุมปรึกษาหารือ หรือจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน ซึ่งคณะทำงานโครงการฯ และแกนนำกลุ่มเป้าหมายจำเป็นต้องเรียนรู้และปรับตัวในการใช้เครื่องมือดังกล่าว
3. จัดทำเว็บไซต์ เพื่อใช้ในการรายงานผล ติดตามงาน จัดเก็บข้อมูลพื้นที่ และข้อมูลผลการดำเนินโครงการ รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม การจัดการความรู้ของโครงการ ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลต่างระหว่างพื้นที่ ตำบล จังหวัด และระดับภาค โดยอบรมการใช้เว็บไซต์ให้กับแกนนำระดับพื้นที่ และทีมพี่เลี้ยง รวมถึงมีแอดมินในการควบคุม ดูแลทั้งนี้โดยคณะทำงานสนับสนุนวิชาการฯ เป็นผู้รับผิดชอบแผนงาน
4. ออกแบบการประชุมใหม่ ในกรณีที่สถานการณ์คลี่คลายสามารถจัดประชุมได้ ต้องกำหนดให้มีผู้เข้าร่วมจำนวนไม่เกินที่มาตรการกำหนด จากเวทีใหญ่ ให้แบ่งย่อยเป็นเวทีเล็ก และจัดประชุมในพื้นที่เป็นหลัก และมีมาตรการป้องกันอย่างเคร่งครัด อาทิ ผู้เข้าร่วมทุกคนต้องสวมหน้ากากอนามัย ต้องเว้นระยะห่าง และใช้สถานที่เปิดที่มีอากาศถ่ายเท ไม่รับประทานอาหารด้วยกัน แยกกันรับประทานอาหาร เป็นต้น
5. การขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการในระยะที่ 2 หากสถานการณ์โควิด 19 ยังคงรุนแรงและทำให้การทำงานมีอุปสรรคไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนและกรอบระยะเวลาที่กำหนด จากเดิมโครงการ จะต้องมีการเบิกจ่ายงบประมาณงวดที่ 2 ในเดือนกรกฎาคม 2564 เพื่อดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จในเดือนกันยายน 2564 นั้น อาจมีความจำเป็นต้องขอเสนอขยายระยะเวลาในการดำเนินโครงการระยะที่ 2 ออกไปอีก 6 เดือน ถึงเดือนธันวาคม 2564

● รายงานผลการสนับสนุนและการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการ

1. การอนุมัติโครงการและงบประมาณจากผู้อำนวยการสถาบันฯ จำนวนทั้งสิ้น 1 โครงการ งบประมาณอนุมัติรวมจำนวน 3,686,130 บาท (สามล้านหกแสนแปดหมื่นหกพันหนึ่งร้อยสามสิบบาทถ้วน) คิดเป็นร้อยละ 100 ของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติทั้งหมด และได้มีการโอนงบประมาณงวดที่ 1 ไปแล้วเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2564 จำนวน 2,580,291 บาท คิดเป็นร้อยละ 70 และกำหนดเบิกจ่าย งวดที่ 2 จำนวน 1,105,839 บาท ภายในเดือนธันวาคม 2564 เนื่องจากมีการขยายระยะเวลาการดำเนินโครงการออกไปอีก 3 เดือน ถึงเดือนธันวาคม 2564 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	วันที่ ผอ.สถาบันอนุมัติ	ชื่อโครงการ	องค์กรผู้เสนอ	งบประมาณอนุมัติ (บาท)	งบประมาณเบิกจ่ายงวดที่ 1	งบประมาณคงเหลืองวดที่ 2
1.	22 กุมภาพันธ์ 2564	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ปีงบประมาณ 2564	คณะทำงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน	3,686,130	2,580,291	1,105,839

2.แผนการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนงานโครงการ ตามงวดงานแบ่งออกเป็น 2 งวด

ที่	กิจกรรมที่คาดว่าจะดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)		งบประมาณรวมทั้งสิ้น (บาท)
		งวดที่ 1 (มี.ค. 64 - มิ.ย.64)	งวดที่ 2 (ก.ค.64-ก.ย.64) ขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไปอีก 3 เดือน ถึง ธันวาคม 2564	
1	เวทีการรับฟังความคิดเห็น ปรัชญาหาหรือและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระดับตำบล(ทำแผนตำบล) 106 ตำบล	810,900	-	810,900
2	เวทีจัดทำแนวทางและประเด็นสาธารณะการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและเสนอต่อองค์กรส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	536,250	206,250	742,500
3	พัฒนาพื้นที่ต้นแบบตำบลเสริมสร้างสันติสุข (1อำเภอ1 ตำบล)	1,233,141	792,399	2,025,540
4	เวทีสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการจัดการความรู้ในรูปแบบ(model)การเสริมสร้างตำบลสันติสุข	-	107,190	107,190
รวมงบประมาณใช้ในการดำเนินกิจกรรมทั้งสิ้น		2,580,291	1,105,839	3,686,130

3. รายละเอียดการสนับสนุนงบประมาณโครงการในระดับตำบล และระดับจังหวัด

โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งได้มีการสนับสนุนงบประมาณโครงการย่อยระดับตำบล จำนวน 33 ตำบล งวดที่ 1 ตำบลละ 21,000 บาท จำนวน 33 ตำบล แล้วเสร็จ และจะโอนงบประมาณงวดที่ 2 ตำบลละ 9,000 บาท ภายในเดือนธันวาคม 2564 โดยมีรายชื่อตามเป้าหมายตำบลนาร่อง 33 ตำบล /33 อำเภอ ดังต่อไปนี้

รายชื่อตำบลต้นแบบโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาองค์กรชุมชนตำบลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ปี 2564 ระดับตำบล จำนวน 33 ตำบล ใน 33 อำเภอ

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	งบอนุมัติ	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1	ปัตตานี	แม่ลาน	ตำบลป่าไร่	30,000	21,000	9,000
2	ปัตตานี	ยะรัง	ตำบลสนอ	30,000	21,000	9,000
3	ปัตตานี	หนองจิก	ตำบลบางเขา	30,000	21,000	9,000
4	ปัตตานี	สายบุรี	ตำบลตะบิง	30,000	21,000	9,000
5	ปัตตานี	เมืองปัตตานี	ตำบลรูสะมิแล	30,000	21,000	9,000
6	ปัตตานี	กะพ้อ	ตำบลทะเลतीอรามัน	30,000	21,000	9,000
7	ปัตตานี	โคกโพธิ์	ตำบลป่าบอน	30,000	21,000	9,000
8	ปัตตานี	ยะหริ่ง	เทศบาลตำบลยะหริ่ง	30,000	21,000	9,000
9	ปัตตานี	ทุ่งยางแดง	ตำบลน้ำดำ	30,000	21,000	9,000
10	ปัตตานี	มายอ	ตำบลตรัง	30,000	21,000	9,000
11	ปัตตานี	ปะนาเระ	ตำบลบ้านกลาง	30,000	21,000	9,000
12	ปัตตานี	ไม้แก่น	ตำบลดอนทราย	30,000	21,000	9,000
13	ยะลา	รามัน	ตำบลท่าธง	30,000	21,000	9,000
14	ยะลา	ยะหา	ตำบลบาโจยซิแน	30,000	21,000	9,000
15	ยะลา	บันนังสตา	ตำบลถ้ำทะลุ	30,000	21,000	9,000
16	ยะลา	กรงปินัง	ตำบลห้วยกระทิง	30,000	21,000	9,000
17	ยะลา	กาบัง	ตำบลบालะ	30,000	21,000	9,000
18	ยะลา	ธารโต	ตำบลคีรีเขต	30,000	21,000	9,000
19	ยะลา	เมืองยะลา	เทศบาลตำบลปุดี	30,000	21,000	9,000
20	ยะลา	เบตง	ตำบลตานะแมเราะ	30,000	21,000	9,000
21	นราธิวาส	แว้ง	ตำบลเอราวัณ	30,000	21,000	9,000

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	งบอนุมัติ	เบิกจ่าย	คงเหลือ
22	นราธิวาส	เจาะไอร้อง	ตำบลมะรือโบออก	30,000	21,000	9,000
23	นราธิวาส	ยี่งอ	ตำบลภูไ้ะบายะ	30,000	21,000	9,000
24	นราธิวาส	บาเจาะ	ตำบลปะลุกาสาเมาะ	30,000	21,000	9,000
25	นราธิวาส	สุไหงปาดี	ตำบลโ้เต๊ะเต็ง	30,000	21,000	9,000
26	นราธิวาส	จะแนะ	ตำบลจะแนะ	30,000	21,000	9,000
27	นราธิวาส	สุคีริน	ตำบลภูเขาทอง	30,000	21,000	9,000
28	นราธิวาส	เมืองนราธิวาส	ตำบลลำภู	30,000	21,000	9,000
29	นราธิวาส	ตากใบ	ตำบลเกาะสะท้อน	30,000	21,000	9,000
30	นราธิวาส	ระแงะ	ตำบลเฉลิม	30,000	21,000	9,000
31	นราธิวาส	สุไหงโก-ลก	ตำบลปูโย๊ะ	30,000	21,000	9,000
32	นราธิวาส	ศรีสาคร	ตำบลกาหลง	30,000	21,000	9,000
33	นราธิวาส	รือเสาะ	ตำบลลาโล๊ะ	30,000	21,000	9,000
รวม 33 ตำบล/33 อำเภอ				990,000	693,000	297,000

สนับสนุนแผนเชื่อมโยงการขับเคลื่อนงานระดับจังหวัด โดยสนับสนุนงบประมาณให้กับกลไกระดับจังหวัดเฉลี่ยตามจำนวนตำบลละ 10,000 บาท เพื่อดำเนินงานกิจกรรมที่ 2.1 หลักสูตรการวิเคราะห์แผนพัฒนาตำบล และการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย(ตำบล อำเภอ ภูมิภาค ภูมิภาค) และเชื่อมการขับเคลื่อนงานโครงการระดับจังหวัด

- 1) จังหวัดปัตตานี 12 ตำบล งบประมาณ 120,000 บาท
- 2) จังหวัดยะลา 8 ตำบล งบประมาณ 80,000 บาท
- 3) จังหวัดนราธิวาส 13 ตำบล งบประมาณ 130,000 บาท

โดยการทำบันทึกความร่วมมือกับคณะทำงานระดับจังหวัดที่รับผิดชอบโครงการ และโอนงบประมาณ งวดที่ 1 ร้อยละ 70 ให้เรียบร้อยแล้ว และโอนงวดที่ 2 ร้อยละ 30 ภายในเดือนธันวาคม 2564

ที่	จังหวัด	จำนวนตำบล	งบอนุมัติ	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1	ขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดปัตตานี	12 ตำบล	120,000	84,000	36,000
2	ขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดยะลา	8 ตำบล	80,000	56,000	24,000
3	ขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดนราธิวาส	13 ตำบล	130,000	91,000	39,000
รวมทั้งสิ้น		33 ตำบล	330,000	231,000	99,000